

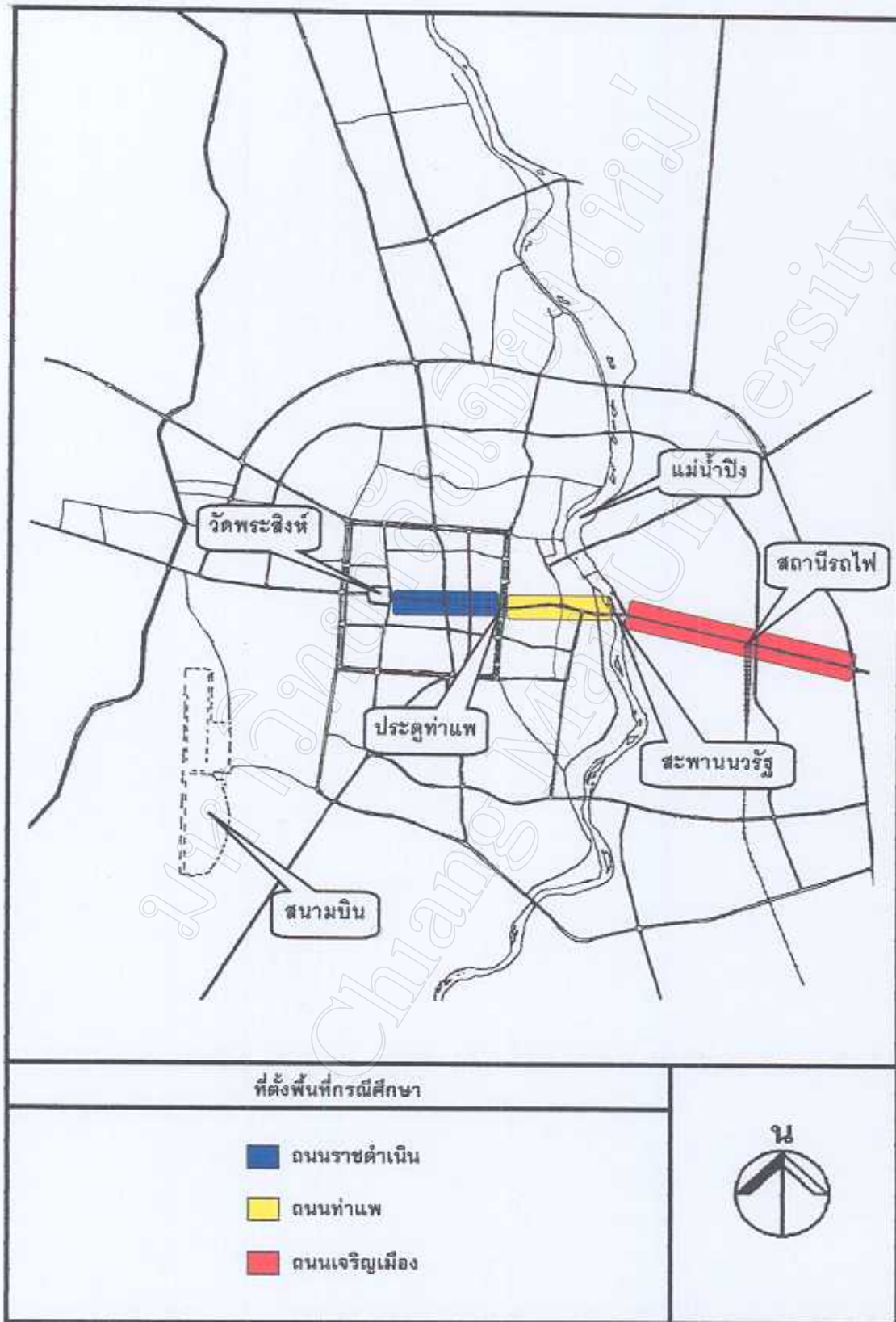
บทที่ 4 ผลการศึกษา

4.1 ที่ตั้งและสภาพทั่วไปของพื้นที่กรณีศึกษา

ถนนราชดำเนิน ถนนท่าแพ และถนนเจริญเมือง เป็นถนนแนวแกนหลักของเมืองเชียงใหม่ที่มีความต่อเนื่องกัน (แผนที่ 4.1) โดยถนนราชดำเนินตั้งอยู่ภายในเขตเมืองเก่า มีความยาวประมาณ 1.1 กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ 6 เมตร มีช่องทางเดินรถ 2 ช่องทาง และสามารถเดินรถสวนกันได้ (Two way) ถนนท่าแพเป็นถนนการค้าหลักดั้งเดิมของเมือง มีความยาวประมาณ 1.4 กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ 8 เมตร มีช่องทางเดินรถ 3 ช่องทาง ระบบการจราจรของถนนท่าแพส่วนใหญ่สามารถเดินรถได้ทางเดียว (One way) ส่วนถนนเจริญเมืองเป็นย่านการค้าที่ขยายตัวออกมาจากถนนท่าแพ มีความยาวประมาณ 2.3 กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ 10 เมตร มีช่องทางเดินรถ 4 ช่องทาง และสามารถเดินรถสวนกันได้

สภาพทั่วไปของถนนราชดำเนินเป็นบริเวณที่มีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ตั้งอยู่หลายแห่ง จึงมีศักยภาพในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี สภาพของการจราจรบนถนนราชดำเนินส่วนใหญ่มีความคล่องตัวเกือบตลอดเวลา ทั้งนี้เนื่องจากความหนาแน่นของที่พักรถค้าและอาคารร้านค้าต่าง ๆ มีอยู่น้อยเมื่อเทียบกับพื้นที่ในบริเวณถนนท่าแพและถนนเจริญเมือง ที่สำคัญบริเวณถนนราชดำเนินเป็นที่ตั้งของศาสนสถานและสถานที่ราชการหลายแห่ง ทำให้สภาพบรรยากาศโดยรวมของพื้นที่ในบริเวณนี้มีความสงบ และมีกิจกรรมที่ไม่สับสนวุ่นวายมากนัก

สำหรับถนนท่าแพและถนนเจริญเมืองมีสภาพทั่วไปของพื้นที่ใกล้เคียงกัน เพราะเป็นย่านการค้าที่มีความสำคัญและมีชื่อเสียงของเมืองเชียงใหม่ ทำให้พื้นที่บริเวณนี้มีศักยภาพสูงในเชิงการประกอบธุรกิจและการค้าขาย สภาพของการจราจรบนถนนท่าแพส่วนใหญ่มีความแออัดไปด้วยยานพาหนะประเภทต่าง ๆ เกือบตลอดเวลา ส่วนการจราจรในบริเวณถนนเจริญเมืองมีความคล่องตัวเพราะถนนมีความกว้างเพียงพอต่อการรองรับปริมาณการจราจรที่เกิดขึ้น แต่ถนนทั้งสองสายนี้เกิดปัญหาจากการขาดแคลนพื้นที่จอดรถ มีการจอดรถอยู่ริมถนนเกือบตลอดทั้งสายจนทำให้ความกว้างของถนนลดน้อยลง และส่งผลให้เกิดการจราจรติดขัดขึ้นบ้างในบางช่วงเวลา สภาพบรรยากาศโดยรวมของพื้นที่มีความสับสนวุ่นวายจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่

แผนที่ 4.1 ที่ตั้งของถนนราชดำเนิน ถนนท่าแพ และถนนเจริญเมือง

4.2 ลักษณะของการใช้ที่ดินภายในพื้นที่กรณีศึกษา

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลลักษณะการใช้ที่ดินภายในพื้นที่กรณีศึกษา พบว่าการใช้ประโยชน์ที่ดินในบริเวณถนนราชดำเนิน ถนนท่าแพ และถนนเจริญเมือง มีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน (ตารางที่ 4.1) โดยพื้นที่ในบริเวณถนนราชดำเนินถูกใช้เพื่อการพาณิชย์ร้อยละ 67.4 ใช้เป็นพื้นที่สำหรับพักอาศัยร้อยละ 9.8 เป็นพื้นที่ศาสนสถานร้อยละ 8.7 เป็นสถานที่ราชการหรือรัฐวิสาหกิจร้อยละ 6.5 เป็นพื้นที่ว่างร้อยละ 4.3 และเป็นสถานศึกษาร้อยละ 3.3 (แผนที่ 4.2)

พื้นที่บริเวณถนนท่าแพถูกใช้เพื่อการพาณิชย์ร้อยละ 84.3 พื้นที่ศาสนสถานร้อยละ 5.0 เป็นสถานที่ราชการหรือรัฐวิสาหกิจร้อยละ 4.1 ถูกปล่อยเป็นพื้นที่ว่างร้อยละ 4.1 และเป็นพื้นที่พักอาศัยร้อยละ 2.5 (แผนที่ 4.2)

พื้นที่บริเวณเจริญเมืองถูกใช้เพื่อการพาณิชย์ร้อยละ 82.8 เป็นพื้นที่ว่างร้อยละ 7.7 เป็นพื้นที่สำหรับพักอาศัยร้อยละ 5.0 เป็นสถานที่ราชการหรือรัฐวิสาหกิจร้อยละ 2.3 เป็นพื้นที่ศาสนสถานร้อยละ 1.8 และเป็นสถานศึกษาร้อยละ 0.4 (แผนที่ 4.3)

ตารางที่ 4.1 ลักษณะการใช้ที่ดินภายในพื้นที่กรณีศึกษา

ลักษณะการใช้ที่ดิน	จำนวนที่สำรวจพบ (แห่ง)			รวม
	ถนนราชดำเนิน	ถนนท่าแพ	ถนนเจริญเมือง	
การพาณิชย์	62	102	183	347
ปล่อยว่าง	4	5	17	26
ที่พักอาศัย	9	3	11	23
ศาสนสถาน	8	6	4	18
สถานที่ราชการ/รัฐวิสาหกิจ	6	5	5	16
สถานศึกษา	3	0	1	4
รวม	92	121	221	434

แผนที่ 4.2 ลักษณะของการใช้ที่ดินบนถนนราชดำเนินและถนนท่าแพ

แผนที่ 4.3 ลักษณะของการใช้ที่ดินบนถนนเจริญเมือง

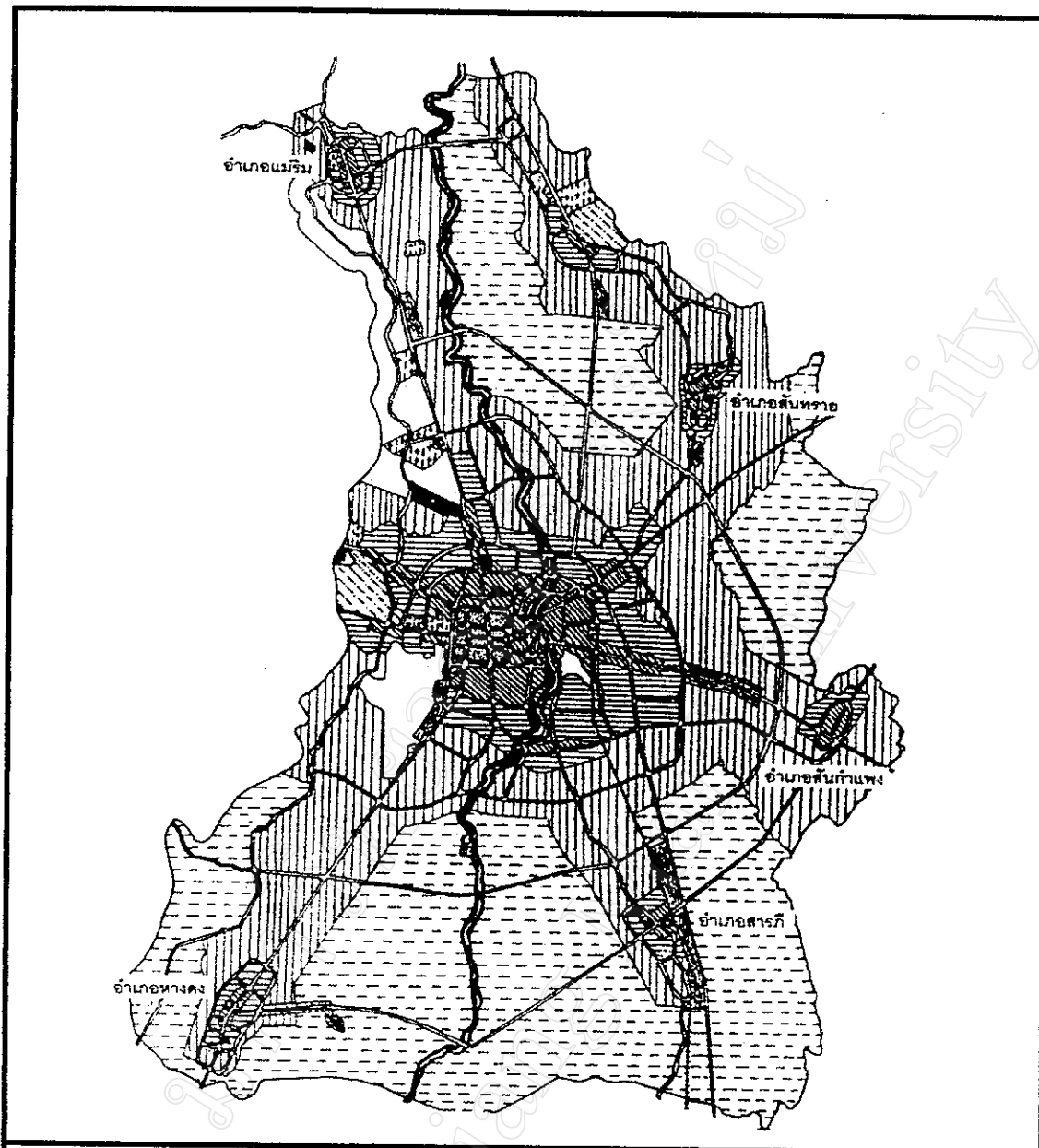

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินภายในพื้นที่กรณีศึกษาเน้นหนักไปทางด้านพาณิชยกรรม ดังนั้นพื้นที่บริเวณถนนราชดำเนิน ถนนท่าแพ และถนนเจริญเมือง จึงเป็นบริเวณที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของเมืองเชียงใหม่ แต่การเน้นความสำคัญในเชิงธุรกิจภายในพื้นที่นับเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพภูมิทัศน์โดยรวมของถนนทั้ง 3 สาย เนื่องจากสถานประกอบการเกือบทุกแห่งมีการใช้ป้ายโฆษณารูปแบบต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์กิจการของตนเอง พื้นที่บางส่วนจึงเกิดปัญหามลทัศน์ขึ้นจากการติดตั้งป้ายโฆษณาที่ไม่เป็นระเบียบ

สำหรับพื้นที่ปล่อยว่างมีจำนวนมากในลำดับรองลงมา ซึ่งพื้นที่ส่วนนี้มีศักยภาพในการปรับปรุงให้เป็นพื้นที่สีเขียวเพื่อนันทนาการของเมืองได้ ส่วนพื้นที่พักอาศัย พื้นที่ศาสนสถาน สถานที่ราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และสถานศึกษา จากการสำรวจพบว่าพื้นที่ในกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้มีอยู่จำนวนน้อยและมีการจัดการพื้นที่อยู่ในเกณฑ์ดี คือมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยของทัศนียภาพที่ปรากฏ และเกิดปัญหามลทัศน์ต่าง ๆ ขึ้นน้อยมาก

สรุปแล้วสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินภายในบริเวณถนนราชดำเนินยังไม่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินของผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ (แผนที่ 4.4) ซึ่งกำหนดให้พื้นที่ในบริเวณนี้เป็นที่ดินประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ทั้งนี้เพราะกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่บางส่วนยังไม่มี ความเหมาะสม โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณด้านหลังของประตูท่าแพซึ่งเปิดเป็นสถานบันเทิงประเภทต่าง ๆ จึงควรควบคุมลักษณะของกิจกรรมภายในพื้นที่ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินตามข้อกำหนดของผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ และควรมีการควบคุมคุณค่าทางทัศนียภาพซึ่งเป็นลักษณะทางกายภาพที่ปรากฏให้มีความสวยงามและเหมาะสมต่อความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของพื้นที่ในบริเวณนี้ เพราะในปัจจุบันสภาพภูมิทัศน์โดยรวมของถนนราชดำเนินแทบจะไม่หลงเหลือบรรยากาศของเมืองเก่าอยู่เลย

ส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นของพื้นที่บริเวณถนนท่าแพและถนนเจริญเมืองมีความสอดคล้องกับข้อกำหนดในการใช้ที่ดินของผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ ซึ่งกำหนดให้พื้นที่ในบริเวณนี้เป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก แต่ควรคำนึงถึงภาพรวมหรือภาพลักษณ์ที่ปรากฏของพื้นที่ด้วย ทั้งนี้เนื่องจากสภาพภูมิทัศน์โดยรวมของพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย เกิดความสับสนวุ่นวายจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ จึงควรมีการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ให้ดีขึ้นเพื่อช่วยเสริมบรรยากาศของการค้าขายและการอยู่อาศัยภายในพื้นที่

แผนการใช้ที่ดินผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ปรับปรุงครั้งที่ 2

สัญลักษณ์

ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย	ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา
ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง	ที่ดินประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมไทย
ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม	ที่ดินประเภทสถาบันราชการและสาธารณูปโภคสาธารณะ
ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก	สาธารณูปการ
ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม	เขตผังเมืองรวม
ที่ดินประเภทฝังเพื่อหนี้นาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	ทางหลวง ถนน
เขตทหาร	ทางรถไฟ

แผนที่ 4.4 ผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่

4.3 ลักษณะของสถาปัตยกรรมและสิ่งปลูกสร้างภายในพื้นที่กรณีศึกษา

จากการสำรวจภายในพื้นที่กรณีศึกษา ได้ข้อมูลลักษณะของอาคารและสิ่งปลูกสร้าง จำแนกตามพื้นที่ในบริเวณถนนทั้ง 3 สาย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ถนนราชดำเนิน

การใช้รูปทรงของอาคารบริเวณถนนราชดำเนินไม่มีความเป็นระเบียบ คือมีการใช้รูปทรงต่าง ๆ กระจายตัวอยู่ทั่วไป รูปทรงที่พบส่วนใหญ่ได้แก่ทรงสี่เหลี่ยมและทรงจั่ว โดยมีทรงเพิงและทรงปั้นหย่าปลูกสร้างอยู่ในพื้นที่ข้างเล็กน้อย ตำแหน่งที่ตั้งของอาคารส่วนมากมีการกระจายตัวไม่ปลูกติดกันมาก ยกเว้นในบริเวณที่อยู่ใกล้เคียงกับประตูท่าแพซึ่งมีอาคารพาณิชย์ ทรงสี่เหลี่ยมปลูกติดกันอยู่อย่างหนาแน่น วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างอาคารส่วนใหญ่เป็นคอนกรีต มีการใช้ไม้เป็นวัสดุในการก่อสร้างอยู่บ้างแต่มีจำนวนน้อย การใช้สีสันทันของตัวอาคารในบริเวณถนนราชดำเนินไม่มีความแตกต่างกันของเฉดสีมากนัก สีที่ใช้ทาภายนอกตัวอาคารส่วนใหญ่เป็นสีขาว สำหรับความสูงของอาคารที่พบส่วนมากมีความสูง 1 ถึง 2 ชั้น โดยพบอาคารที่สูง 3 ชั้นขึ้นไปอยู่บ้างแต่มีจำนวนน้อย

ถนนท่าแพ

การใช้รูปทรงของอาคารบริเวณถนนท่าแพส่วนใหญ่เป็นทรงสี่เหลี่ยม โดยมีทรงจั่ว ทรงเพิง และทรงปั้นหย่าปลูกสร้างแซมอยู่ในพื้นที่ข้างเล็กน้อย ตำแหน่งที่ตั้งของอาคารส่วนมากมีการก่อสร้างอยู่ติดกันอย่างหนาแน่นเกือบตลอดแนวความยาวของถนน พบการก่อสร้างที่เบาบางอยู่บ้างในบริเวณศาสนสถานและสถานที่ราชการต่าง ๆ วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างอาคารส่วนใหญ่เป็นคอนกรีต มีการใช้ไม้เป็นวัสดุในการก่อสร้างอยู่บ้างแต่มีจำนวนน้อยมาก การใช้สีสันทันของอาคารบริเวณถนนท่าแพมีความแตกต่างกันของเฉดสีอยู่มาก พบการใช้สีในโทนต่าง ๆ อย่างหลากหลายและไม่เป็นระเบียบ โดยสีที่ใช้ทาภายนอกตัวอาคารส่วนมากเป็นสีขาว สำหรับความสูงของอาคารที่พบส่วนใหญ่มีความสูง 2 ถึง 3 ชั้น โดยพบอาคารที่สูง 1 ชั้น และ 4 ชั้นขึ้นไปในจำนวนน้อย ลักษณะความสูงของตัวอาคารที่ก่อสร้างอยู่ใกล้กันในบริเวณถนนท่าแพไม่มีความเป็นระเบียบ เนื่องจากมีลักษณะที่สูง ๆ ต่ำ ๆ ทำให้ไม่เกิดความต่อเนื่องกัน

ถนนเจริญเมือง

การใช้รูปทรงของอาคารบริเวณถนนเจริญเมืองส่วนใหญ่เป็นทรงสี่เหลี่ยม โดยมีทรงจั่ว ทรงเพิง และทรงปั้นหย่าปลูกสร้างแซมอยู่ในพื้นที่ข้างเล็กน้อย ตำแหน่งที่ตั้งของอาคารส่วนมากมีการก่อสร้างอยู่ติดกันอย่างหนาแน่นเกือบตลอดแนวความยาวของถนน พบการก่อสร้าง

ที่เบาบางอยู่บ้างในบริเวณสถานีรถไฟเชียงใหม่ วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างอาคารส่วนใหญ่เป็นคอนกรีต มีการใช้ไม้และเหล็กเป็นวัสดุในการก่อสร้างอยู่บ้างแต่มีจำนวนน้อย การใช้สีสันทนของอาคารในบริเวณถนนเจริญเมืองมีความแตกต่างกันของเฉดสีอยู่มาก พบการใช้สีสันทนในโทนต่าง ๆ อย่างหลากหลายและไม่เป็นระเบียบ โดยสีที่ใช้ทาภายนอกตัวอาคารส่วนใหญ่เป็นสีขาว ความสูงของอาคารที่พบส่วนมากมีความสูง 1 ถึง 3 ชั้น โดยพบอาคารที่สูง 4 ชั้นขึ้นไปในจำนวนน้อย ลักษณะความสูงของอาคารที่ก่อสร้างอยู่ใกล้กันบริเวณถนนเจริญเมืองไม่มีความเป็นระเบียบมากนัก เพราะมีลักษณะสูง ๆ ต่ำ ๆ ไม่มีความต่อเนื่องกัน

4.4 ลักษณะขององค์ประกอบภูมิทัศน์และพืชพรรณภายในพื้นที่กรณีศึกษา

สภาพโดยรวมขององค์ประกอบภูมิทัศน์บริเวณถนนทั้ง 3 สายยังไม่สวยงามเท่าที่ควร เพราะขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ขาดความเป็นเอกภาพ และไม่แสดงออกถึงเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่น การจัดระบบบริการสาธารณูปโภคภายในพื้นที่ขาดความเป็นระเบียบจนทำให้เกิดความรกรุงรังและรบกวนมุมมองที่สวยงามในบริเวณที่ตั้งของทัศนียภาพการต่าง ๆ สภาพของปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุสำคัญมาจากการที่องค์ประกอบภูมิทัศน์ถนนไม่ได้รับการออกแบบให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น มีการใช้กระถางต้นไม้หลากหลายรูปแบบ ถึงขนาดที่ใช้มีรูปทรงต่าง ๆ แตกต่างกันไป และการจัดวางองค์ประกอบภูมิทัศน์ในพื้นที่บางส่วนไม่อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม เหล่านี้เป็นต้น ปัญหาดังกล่าวทำให้องค์ประกอบภูมิทัศน์ภายในพื้นที่เกิดความแปลกแยกและขาดความเป็นเอกภาพ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพรวมของภูมิทัศน์ชุมชนภายในพื้นที่กรณีศึกษา

สำหรับลักษณะของพืชพรรณที่ปลูกอยู่ริมถนนทั้ง 3 สาย ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพที่ขาดการดูแลรักษา ในบริเวณถนนราชดำเนินพบการปลูกไม้ยืนต้นริมถนนกระจายตัวอยู่ทั่วไปและมีความเป็นระเบียบพอสมควร พันธุ์ไม้ที่พบส่วนใหญ่ได้แก่ต้นตะแบกซึ่งมีดอกสีม่วงสวยงาม แต่มีข้อเสียจากการผลัดใบในช่วงฤดูแล้ง ความร่มรื่นที่เกิดจากร่มเงาของไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ส่วนมากพบอยู่ในบริเวณศาสนสถานต่าง ๆ สภาพโดยรวมของถนนราชดำเนินยังคงมีความร่มรื่นจากพรรณไม้ที่อยู่พอสมควร สำหรับถนนท่าแพมีไม้ยืนต้นอยู่จำนวนน้อยมาก พืชพรรณที่พบเป็นกลุ่มใหญ่อยู่ในบริเวณพื้นที่เชิงสะพานนวรัฐ บริเวณพุทธสถาน และบริเวณลานเอนกประสงค์ประตูท่าแพ พันธุ์ไม้ที่ปลูกอยู่ริมถนนส่วนใหญ่ได้แก่ประดู่และต้นอินทนิล ส่วนถนนเจริญเมืองพบการปลูกไม้ยืนต้นริมถนนกระจายตัวอยู่ทั่วไปแต่ไม่เป็นระเบียบนัก พืชพรรณที่พบเป็นกลุ่มใหญ่อยู่ในบริเวณสถานีรถไฟเชียงใหม่ พันธุ์ไม้ที่ปลูกอยู่ริมถนนส่วนใหญ่ได้แก่ต้นชมพูพันธุ์ทิพย์และต้นประดู่ สภาพภูมิทัศน์โดยรวมของถนนท่าแพและถนนเจริญเมืองยังขาดความร่มรื่นจากพันธุ์ไม้

4.5 บริเวณที่มีคุณค่าทางทัศนียภาพ

ภายในพื้นที่ที่กรณีศึกษาสามารถจำแนกบริเวณที่มีคุณค่าทางทัศนียภาพออกได้เป็น 3 ลักษณะด้วยกัน คือ บริเวณที่เป็นที่ตั้งของศาสนสถาน โบราณสถาน หรืออนุสรณ์สถาน บริเวณที่เป็นที่ตั้งของอาคารที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรม และบริเวณที่เป็นพื้นที่สีเขียว (แผนที่ 4.5) โดยมีรายละเอียดของผลการศึกษาดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 4.2)

4.5.1. บริเวณที่เป็นที่ตั้งของศาสนสถาน โบราณสถาน และอนุสรณ์สถาน เป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทางด้านศาสนา ประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรม ความมั่งคั่งของพื้นที่เกิดจากความสงบเย็น ความวิจิตรบรรจงของศิลปกรรม และประวัติความเป็นมาที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น ก่อให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในเอกลักษณ์เฉพาะตัวและสร้างความประทับใจให้เกิดขึ้นแก่นักท่องเที่ยวที่พบเห็น จากการสำรวจบริเวณถนนราชดำเนินพบพื้นที่ในลักษณะนี้จำนวน 10 แห่ง บนถนนท่าแพพบจำนวน 7 แห่ง และบนถนนเจริญเมืองพบจำนวน 2 แห่ง

4.5.2. บริเวณที่เป็นที่ตั้งของอาคารที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรม ได้แก่ที่ตั้งของอาคารที่มีลักษณะของสถาปัตยกรรมแบบท้องถิ่น แสดงให้เห็นถึงความมีเอกลักษณ์เฉพาะของรูปแบบทางสถาปัตยกรรม ความสามารถในการเชิงช่างฝีมือ และเทคโนโลยีที่ใช้ในการก่อสร้างของแต่ละยุคสมัย จากการสำรวจภายในพื้นที่ถนนราชดำเนินพบพื้นที่ในลักษณะนี้จำนวน 14 แห่ง บนถนนท่าแพพบจำนวน 26 แห่ง และบนถนนเจริญเมืองพบจำนวน 26 แห่ง

4.5.3. บริเวณที่เป็นพื้นที่สีเขียว ได้แก่พื้นที่เปิดโล่ง (Open space) ที่มีความร่มรื่นสวยงาม ทำให้ผู้พบเห็นเกิดความรู้สึกสบายตา สบายใจ และผ่อนคลายความตึงเครียด จากการสำรวจภายในพื้นที่ถนนราชดำเนินพบพื้นที่สีเขียวจำนวน 12 แห่ง บนถนนท่าแพพบจำนวน 3 แห่ง และบนถนนเจริญเมืองพบจำนวน 14 แห่ง

ตารางที่ 4.2 บริเวณที่มีคุณค่าทางทัศนียภาพภายในพื้นที่กรณีศึกษา

บริเวณที่มีคุณค่าทางทัศนียภาพ	จำนวนที่สำรวจพบ (แห่ง)			รวม
	ราชดำเนิน	ท่าแพ	เจริญเมือง	
ศาสนสถาน/โบราณสถาน/อนุสรณ์สถาน	10	7	2	19
อาคารที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรม	14	26	26	66
พื้นที่สีเขียว	12	3	14	29
รวม	36	36	42	114

ภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.3

ภาพที่ 4.4

ภาพที่ 4.5

ภาพที่ 4.6

- ภาพที่ 4.1 ตัวอย่างบริเวณอนุสรณ์สถานบนถนนราชดำเนิน
- ภาพที่ 4.2 ตัวอย่างบริเวณศาสนสถานบนถนนราชดำเนิน
- ภาพที่ 4.3 ตัวอย่างบริเวณที่ตั้งของอาคารที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมบนถนนราชดำเนิน
- ภาพที่ 4.4 ตัวอย่างบริเวณที่ตั้งของอาคารที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมบนถนนราชดำเนิน
- ภาพที่ 4.5 ตัวอย่างพื้นที่สีเขียวบนถนนราชดำเนิน
- ภาพที่ 4.6 ตัวอย่างพื้นที่สีเขียวบนถนนราชดำเนิน

ภาพที่ 4.7

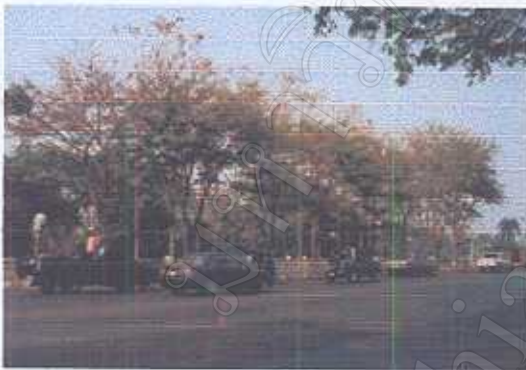
ภาพที่ 4.8

ภาพที่ 4.9

ภาพที่ 4.10

ภาพที่ 4.11

ภาพที่ 4.12

- ภาพที่ 4.7 ตัวอย่างบริเวณศาสนสถานบนถนนท่าแพ
- ภาพที่ 4.8 ตัวอย่างบริเวณศาสนสถานบนถนนท่าแพ
- ภาพที่ 4.9 ตัวอย่างบริเวณที่ตั้งของอาคารที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมบนถนนท่าแพ
- ภาพที่ 4.10 ตัวอย่างบริเวณที่ตั้งของอาคารที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมบนถนนท่าแพ
- ภาพที่ 4.11 ตัวอย่างพื้นที่สีเขียวบนถนนท่าแพ
- ภาพที่ 4.12 ตัวอย่างพื้นที่สีเขียวบนถนนท่าแพ

ภาพที่ 4.13

ภาพที่ 4.14

ภาพที่ 4.15

ภาพที่ 4.16

ภาพที่ 4.17

ภาพที่ 4.18

ภาพที่ 4.13 ตัวอย่างบริเวณศาสนสถานบนถนนเจริญเมือง

ภาพที่ 4.14 ตัวอย่างบริเวณศาสนสถานบนถนนเจริญเมือง

ภาพที่ 4.15 ตัวอย่างบริเวณที่ตั้งของอาคารที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมบนถนนเจริญเมือง

ภาพที่ 4.16 ตัวอย่างบริเวณที่ตั้งของอาคารที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมบนถนนเจริญเมือง

ภาพที่ 4.17 ตัวอย่างพื้นที่สีเขียวบนถนนเจริญเมือง

ภาพที่ 4.18 ตัวอย่างพื้นที่สีเขียวบนถนนเจริญเมือง

4.6 พื้นที่ที่เกิดปัญหามลทัศน์

ผู้ศึกษาจำแนกปัญหามลทัศน์ที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่กรณีศึกษาออกเป็น 8 ประเภท ตามสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาขึ้น (แผนที่ 4.6) โดยมีผลการศึกษาเรียงตามลำดับจำนวนปัญหาที่พบจากมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 4.3)

4.6.1. ปัญหามลทัศน์ที่เกิดจากป้ายโฆษณา การติดตั้งป้ายโฆษณาภายในพื้นที่กรณีศึกษามีสภาพขาดความเป็นระเบียบ จัดเป็นปัญหาที่พบเห็นได้มากกว่าปัญหามลทัศน์ที่เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ จากการสำรวจภายในพื้นที่พบว่าบนถนนราชดำเนินมีการติดตั้งป้ายโฆษณาที่ไม่เป็นระเบียบจำนวน 43 แห่ง บนถนนท่าแพพบจำนวน 44 แห่ง และบนถนนเจริญเมืองพบจำนวน 86 แห่ง (ภาพที่ 4.19)

4.6.2. ปัญหามลทัศน์ที่เกิดจากการตั้งวางสิ่งของไม่เป็นระเบียบ เกิดจากความไม่เป็นระเบียบของสิ่งที่ตั้งวางไว้ด้านหน้าอาคารหรือภายในบริเวณอาคารร้านค้าต่าง ๆ รวมถึงความไม่เป็นระเบียบบนทางเท้า ทำให้เกิดภาพที่ไม่น่ามอง (ภาพที่ 4.20) จากการสำรวจบริเวณถนนราชดำเนินพบอาคารที่มีการจัดวางสิ่งของไม่เป็นระเบียบจำนวน 15 แห่ง บนถนนท่าแพพบจำนวน 32 แห่ง และบนถนนเจริญเมืองพบจำนวน 67 แห่ง

4.6.3. ปัญหามลทัศน์ที่เกิดจากอาคารที่มีสภาพทรุดโทรม เกิดจากตัวอาคารที่ขาดการดูแลรักษาหรือถูกปล่อยให้สภาพที่ทรุดโทรมจนทำให้เกิดสภาพที่ไม่น่ามอง (ภาพที่ 4.21) จากการสำรวจบนถนนราชดำเนินพบอาคารที่มีสภาพทรุดโทรมจำนวน 15 แห่ง บนถนนท่าแพพบจำนวน 32 แห่ง และบนถนนเจริญเมืองพบจำนวน 67 แห่ง

4.6.4. ปัญหามลทัศน์ที่เกิดจากตัวอาคารใช้สีสันทันที่ไม่เหมาะสม เกิดจากการใช้สีทาภายนอกตัวอาคารที่ไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม การใช้สีสันทันที่ขัดแย้งภายในอาคารชุดเดียวกันหรือการใช้สีสันทันที่ฉูดฉาด (ภาพที่ 4.22) จากการสำรวจบนถนนราชดำเนินพบอาคารที่ใช้สีสันทันไม่เหมาะสมจำนวน 10 แห่ง บนถนนท่าแพพบจำนวน 21 แห่ง และบนถนนเจริญเมืองพบจำนวน 41 แห่ง

4.6.5. ปัญหามลทัศน์ที่เกิดจากป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาจากการปิดบังมุมมองที่สวยงามของทัศนียภาพอาคารต่าง ๆ (ภาพที่ 4.23) จากการสำรวจบนถนนราชดำเนินพบการติดตั้งป้ายโฆษณาขนาดใหญ่จำนวน 8 แห่ง บนถนนท่าแพพบจำนวน 21 แห่ง และบนถนนเจริญเมืองพบจำนวน 34 แห่ง

4.6.6. ปัญหามลพิษที่เกิดจากอาคารที่มีองค์ประกอบไม่เหมาะสม เกิดจากการใช้ องค์ประกอบต่าง ๆ ไม่กลมกลืนกับตัวอาคารหรือสภาพขององค์ประกอบเกิดความชำรุดทรุดโทรม (ภาพที่ 4.24) จากการสำรวจบนถนนราชดำเนินพบอาคารที่มีองค์ประกอบไม่เหมาะสมจำนวน 10 แห่ง บนถนนท่าแพพบจำนวน 24 แห่ง และบนถนนเจริญเมืองพบจำนวน 11 แห่ง

4.6.7. ปัญหามลพิษที่เกิดจากอาคารที่มีความสูงไม่เหมาะสม อาคารบางแห่งมีขนาด และความสูงที่บดบังมุมมองหรือข่มความสำคัญของสิ่งมีคุณค่าที่อยู่ใกล้เคียง เช่น โบราณสถาน วัด หรืออาคารเก่าที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรม (ภาพที่ 4.25) จากการสำรวจบนถนนราชดำเนิน พบอาคารที่มีความสูงไม่เหมาะสมจำนวน 3 แห่ง บนถนนท่าแพพบจำนวน 13 แห่ง และบน ถนนเจริญเมืองพบจำนวน 3 แห่ง

4.6.8. ปัญหามลพิษที่เกิดจากการใช้รูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่ไม่เหมาะสม เกิดจาก การใช้รูปแบบทางสถาปัตยกรรมไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ของเมืองเก่า (ภาพที่ 4.26) จากการสำรวจบนถนนราชดำเนินพบตัวอาคารที่ใช้รูปแบบทาง สถาปัตยกรรมไม่เหมาะสมจำนวน 3 แห่ง บนถนนท่าแพพบจำนวน 2 แห่ง และบนถนน เจริญเมืองพบจำนวน 1 แห่ง

ตารางที่ 4.3 ปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่กรณีศึกษา

สิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษ	จำนวนที่สำรวจพบในพื้นที่กรณีศึกษา			รวม
	ถนนราชดำเนิน	ถนนท่าแพ	ถนนเจริญเมือง	
ป้ายโฆษณา	43	44	86	173
การตั้งวางสิ่งของไม่เป็นระเบียบ	21	27	80	128
สภาพทรุดโทรม ขาดการดูแลรักษา	15	32	67	114
การใช้สีฉ่ำไม่เหมาะสม	10	21	41	72
ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่	8	21	34	63
การใช้องค์ประกอบไม่เหมาะสม	10	24	11	45
มีความสูงไม่เหมาะสม	3	13	3	19
รูปแบบสถาปัตยกรรมไม่เหมาะสม	3	2	1	6
รวม	145	233	342	720

ลำดับภาพด้วย	หมายเลข 1	รูปภาพที่ 4.19	หมายเลข 5	รูปภาพที่ 4.23
	หมายเลข 2	รูปภาพที่ 4.20	หมายเลข 6	รูปภาพที่ 4.24
	หมายเลข 3	รูปภาพที่ 4.21	หมายเลข 7	รูปภาพที่ 4.25
	หมายเลข 4	รูปภาพที่ 4.22	หมายเลข 8	รูปภาพที่ 4.26

แผนที่ 4.6 บริเวณที่เกิดปัญหาการลดทัศนียภาพในพื้นที่การณศึกษา

ภาพที่ 4.19

ภาพที่ 4.20

ภาพที่ 4.21

ภาพที่ 4.22

ภาพที่ 4.19 ตัวอย่างปัญหาหมลทัศนียภาพจากป้ายโฆษณาที่มีการติดตั้งไม่เป็นระเบียบ ทำให้เกิดความรกรุงรังที่ไม่น่ามองซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของเมือง

ภาพที่ 4.20 ตัวอย่างปัญหาหมลทัศนียภาพที่เกิดจากการตั้งวางสิ่งของไม่เป็นระเบียบ ทั้งในบริเวณตัวอาคารและบนทางเท้า นอกจากนี้จะดูรกรุงรังแล้วยังเป็นสิ่งที่กีดขวางการสัญจรบนทางเท้า ทั้งยังสื่อให้เห็นถึงความไม่มีระเบียบวินัยและความมั่งกายของคนที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ 4.21 ตัวอย่างตัวปัญหาหมลทัศนียภาพที่เกิดจากตัวอาคารที่ขาดการบำรุงรักษา ปล่อยให้สีที่ใช้ทาภายนอกตัวอาคารเก่าโทรมและมีคราบความสกปรกที่เกิดจากความชื้น นอกจากนี้ในภาพยังแสดงให้เห็นถึงความไม่เป็นระเบียบของการเดินระบบบริการสาธารณูปโภคได้อย่างชัดเจน

ภาพที่ 4.22 ตัวอย่างตัวปัญหาหมลทัศนียภาพที่เกิดจากการใช้สีฉันทที่ไม่เหมาะสม มีการใช้สีเพื่อเป็นสัญลักษณ์ทางการค้าที่ไม่เข้ากับสภาพแวดล้อม ทั้งยังไม่เหมาะสมกับตัวอาคารซึ่งมีลักษณะของสถาปัตยกรรมแบบเก่า

ภาพที่ 4.23

ภาพที่ 4.24

ภาพที่ 4.25

ภาพที่ 4.26

- ภาพที่ 4.23** ตัวอย่างปัญหามลทัศนที่เกิดจากการการติดตั้งป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ ส่วนมากมักใช้สีฉูดฉาด บางแห่งมีขนาดใหญ่จนทำลายเส้นขอบฟ้าของเมือง นอกจากนี้ในภาพยังสื่อให้เห็นถึงปัญหาของอาคารชุดที่ใช้สีทาภายนอกแตกต่างกัน
- ภาพที่ 4.24** ตัวอย่างปัญหามลทัศนที่เกิดจากองค์ประกอบของอาคารไม่เหมาะสม จากภาพสื่อให้เห็นอาคารเก่าที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมมีการต่อเติมกันสาดที่ใช้วัสดุและสีฉูดฉาดไม่กลมกลืนกับตัวอาคารจนทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกันขึ้น
- ภาพที่ 4.25** ตัวอย่างปัญหามลทัศนที่เกิดจากอาคารสูงข่มความสำคัญของอาคารเก่า สภาพปัญหาเช่นนี้พบได้ทั่วไปในเมืองเชียงใหม่ ซึ่งเกิดจากการสร้างอาคารใหม่โดยไม่คำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่มีอยู่เดิม
- ภาพที่ 4.26** ตัวอย่างปัญหามลทัศนที่เกิดจากการใช้รูปแบบสถาปัตยกรรมไม่เหมาะสม เกิดความแปลกแยกเพราะไม่เข้ากับลักษณะของสถาปัตยกรรมแบบท้องถิ่น เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของเมืองเก่าอย่างมาก

4.7 การประเมินคุณค่าทางทัศนียภาพ

เป็นการจำแนกลักษณะของทัศนียภาพภายในพื้นที่กรณีศึกษา เพื่อประโยชน์ในการจัดการสภาพภูมิทัศน์โดยการอนุรักษ์บริเวณที่เป็นทัศนียภาพหรือบริเวณที่มีทัศนียภาพสวยงามเอาไว้ และปรับปรุงบริเวณที่ด้อยคุณค่าทางทัศนียภาพหรือแก้ไขบริเวณที่เกิดปัญหามลทัศน์ขึ้น

4.7.1 หลักเกณฑ์ในการประเมินคุณค่าของทัศนียภาพ

ผู้ศึกษาได้ประยุกต์มาจากหลักเกณฑ์การประเมินความงามและความประทับใจของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นผู้กำหนดขึ้น (ภาคผนวก ค) โดยได้จำแนกประเภทของทัศนียภาพออกเป็น 3 ลักษณะ คือ บริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับสูง บริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับปานกลาง และบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับต่ำ โดยลักษณะของทัศนียภาพในแต่ละประเภทมีรายละเอียดของหลักเกณฑ์การคัดเลือกดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 4.4)

บริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับสูง ได้แก่บริเวณที่มีความโดดเด่นของทัศนียภาพในระดับสูง มีจุดเด่นที่น่าสนใจของทิวทัศน์ธรรมชาติหรือมีความวิจิตรบรรจงทางศิลปกรรม สภาพแวดล้อมของพื้นที่ที่มีความสวยงามไม่รกรุงรัง ไม่มีโครงสร้างหรือองค์ประกอบทางภูมิทัศน์ที่มีความขัดแย้งกันจนก่อให้เกิดปัญหามลทัศน์ที่ถาวร อาจเกิดปัญหามลทัศน์ขึ้นบ้างแต่สามารถแก้ไขได้ไม่ยากนัก นอกจากนี้ภายในพื้นที่อาจมีความร่มรื่นและมีมุมมองที่สวยงามอยู่หลายแห่ง

บริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับปานกลาง ได้แก่บริเวณที่มีความโดดเด่นของทัศนียภาพในระดับปานกลาง มีจุดเด่นที่น่าสนใจของทิวทัศน์ธรรมชาติหรือมีความวิจิตรบรรจงทางศิลปกรรมอยู่บ้าง สภาพแวดล้อมของพื้นที่ไม่รกรุงรัง ไม่มีโครงสร้างหรือองค์ประกอบทางภูมิทัศน์ที่มีความขัดแย้งกันจนก่อให้เกิดปัญหามลทัศน์ที่ถาวร และเกิดปัญหามลทัศน์ขึ้นแต่สามารถแก้ไขได้ นอกจากนี้ภายในพื้นที่อาจมีความร่มรื่นหรือมีมุมมองที่สวยงามอยู่บ้าง

บริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับต่ำ ได้แก่บริเวณที่มีความโดดเด่นของทัศนียภาพอยู่ในระดับต่ำ มีจุดเด่นของทิวทัศน์ธรรมชาติหรือมีความวิจิตรบรรจงทางศิลปกรรมอยู่น้อย สภาพแวดล้อมของพื้นที่เกิดความรกรุงรัง มีโครงสร้างหรือองค์ประกอบทางภูมิทัศน์ที่มีความขัดแย้งกัน เกิดปัญหามลทัศน์ขึ้นภายในพื้นที่จากหลายสาเหตุและแก้ไขได้ยาก นอกจากนี้ภายในพื้นที่ยังขาดความร่มรื่นและขาดมุมมองที่สวยงาม

ตารางที่ 4.4 ประเภทของพื้นที่จำแนกตามคุณค่าทางทัศนียภาพ

ประเภทของพื้นที่	ลักษณะของทัศนียภาพ
1. บริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามระดับสูง	พื้นที่ที่มีทัศนียภาพสวยงาม เป็นแหล่งทัศนียภาพที่ควรมีการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์โดยรอบให้ดีขึ้น
2. บริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามระดับปานกลาง	พื้นที่ที่มีทัศนียภาพธรรมดาและไม่เกิดปัญหามลทัศน์ที่รุนแรง ควรปรับปรุงสภาพพื้นที่ให้มีความเป็นระเบียบมากขึ้น
3. บริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามระดับต่ำ	พื้นที่ที่เกิดปัญหามลทัศน์ขึ้นจากหลายสาเหตุ ควรเร่งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และวางแผนปรับปรุงภูมิทัศน์ในระยะยาว

4.7.2 ผลการประเมินคุณค่าทางทัศนียภาพภายในพื้นที่กรณีศึกษา

จากการนำแผนที่ข้อมูลบริเวณที่มีคุณค่าทางทัศนียภาพมาซ้อนทับกับแผนที่ข้อมูลบริเวณที่เกิดปัญหามลทัศน์ (แผนที่ 4.7) เพื่อประเมินคุณค่าของทัศนียภาพโดยรวมของพื้นที่กรณีศึกษาโดยพิจารณาร่วมกับหลักเกณฑ์การประเมินคุณค่าทางทัศนียภาพที่ตั้งไว้ ได้ผลของการประเมินดังต่อไปนี้ (แผนที่ 4.8)

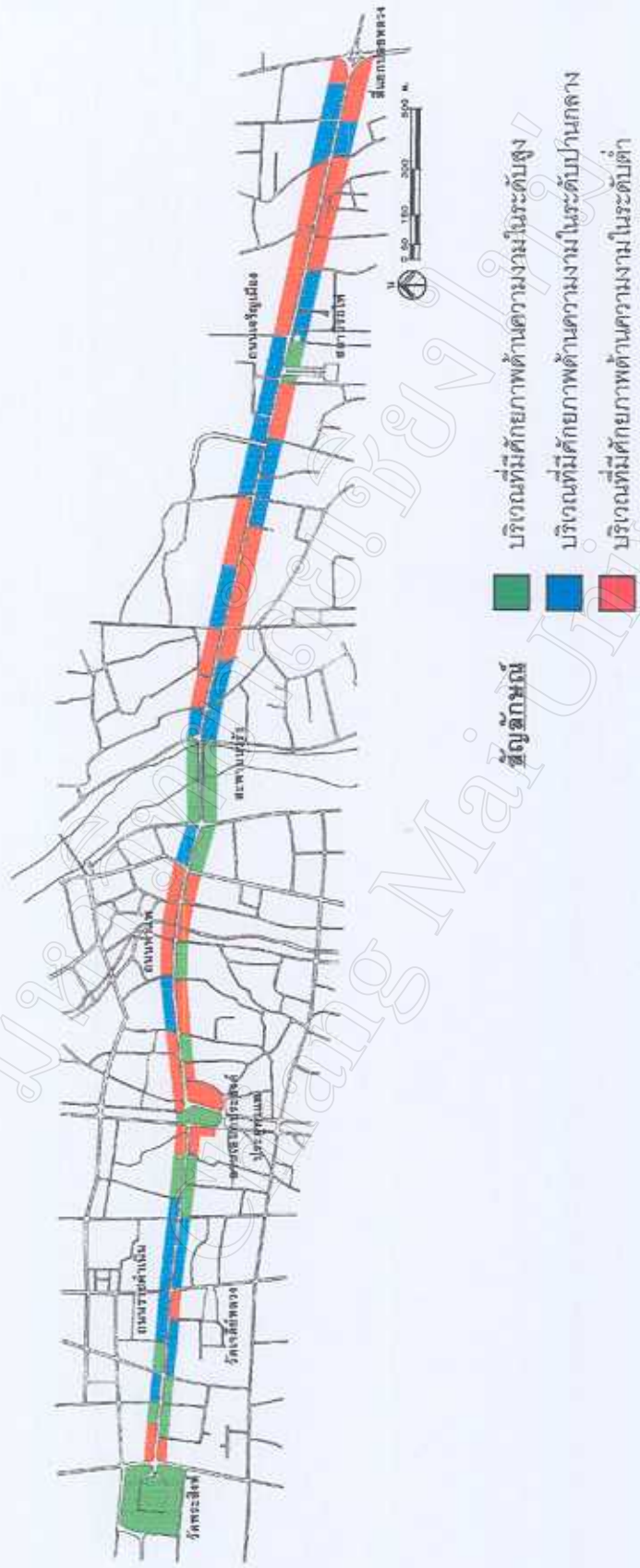
บริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับสูงภายในพื้นที่ เป็นบริเวณที่มีคุณค่าทางทัศนียภาพและเกิดปัญหามลทัศน์ขึ้นน้อยหรือไม่มีเลย ผลการประเมินพบว่าบนถนนราชดำเนินมีพื้นที่ที่เข้ากับเกณฑ์ดังกล่าวอยู่จำนวน 6 กลุ่ม บนถนนท่าแพมีอยู่จำนวน 6 กลุ่ม และบนถนนเจริญเมืองมีอยู่จำนวน 1 กลุ่ม (ตารางที่ 4.5)

บริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับปานกลางภายในพื้นที่ เป็นบริเวณที่มีคุณค่าทางทัศนียภาพอยู่บ้าง และเกิดปัญหามลทัศน์ขึ้นไม่มากนัก ผลการประเมินพบว่าบนถนนราชดำเนินมีพื้นที่ที่เข้ากับเกณฑ์ดังกล่าวจำนวน 4 กลุ่ม บนถนนท่าแพมีอยู่จำนวน 2 กลุ่ม และบนถนนเจริญเมืองมีอยู่จำนวน 8 กลุ่ม (ตารางที่ 4.5)

บริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับต่ำภายในพื้นที่ เป็นบริเวณที่มีคุณค่าทางทัศนียภาพอยู่น้อยหรือไม่มีเลย และเกิดปัญหามลทัศน์ขึ้นจากสาเหตุต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ผลการประเมินพบว่าบนถนนราชดำเนินมีพื้นที่ที่เข้ากับเกณฑ์ดังกล่าวอยู่จำนวน 5 กลุ่ม บนถนนท่าแพมีอยู่จำนวน 5 กลุ่ม และบนถนนเจริญเมืองมีอยู่จำนวน 8 กลุ่ม (ตารางที่ 4.5)

แผนที่ 4.7 การซ้อนทับข้อมูลบริเวณที่มีคุณภาพต่ำกับบริเวณที่เกิดอุบัติเหตุซ้ำ

แผนที่ 4.8 ผลการประเมินคุณค่าทางทัศนียภาพภายในพื้นที่กรณีศึกษา

ตารางที่ 4.5 ผลการประเมินคุณค่าทางทัศนียภาพภายในพื้นที่กรณีศึกษา

ลักษณะของทัศนียภาพ	จำนวนกลุ่มที่สำรวจพบในพื้นที่กรณีศึกษา			รวม
	ถนนราชดำเนิน	ถนนท่าแพ	ถนนเจริญเมือง	
มีคุณค่าในระดับสูง	6	6	1	13
มีคุณค่าในระดับปานกลาง	4	2	8	14
มีคุณค่าในระดับต่ำ	5	5	8	18
รวม	15	13	17	45

4.8 การคัดเลือกพื้นที่ตัวอย่างภายในพื้นที่กรณีศึกษา

การเก็บข้อมูลความคิดเห็นของประชาชน นักวิชาการ และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องมีพื้นที่ตัวอย่างสำหรับเป็นตัวแทนของพื้นที่กรณีศึกษา ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดให้ในแต่ละถนนมีพื้นที่ตัวอย่าง 3 แห่ง โดยแบ่งตามลักษณะของคุณค่าทางทัศนียภาพ นั่นคือบนถนนราชดำเนิน ถนนท่าแพ และถนนเจริญเมือง จะมีตัวอย่างของที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับสูงถนนละ 1 แห่ง ระดับปานกลางถนนละ 1 แห่ง และระดับต่ำถนนละ 1 แห่ง รวมเป็นพื้นที่ตัวอย่างทั้งหมด 9 แห่งด้วยกัน ทั้งนี้เพื่อถ่ายภาพบริเวณพื้นที่ตัวอย่างมาศึกษาถึงสภาพปัญหาทัศนทัศน์ที่เกิดขึ้น และเสนอแนวทางในปรับปรุงภูมิทัศน์โดยเขียนเป็นภาพลายเส้น หลังจากนั้นจึงนำภาพถ่ายของพื้นที่ตัวอย่างกับภาพลายเส้นที่เขียนขึ้นมาใช้เป็นสื่อประกอบแบบนำเสนอที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้น สำหรับการคัดเลือกพื้นที่ตัวอย่างทั้ง 9 แห่งมีแนวทางในการคัดเลือกดังต่อไปนี้

4.8.1 พื้นที่ตัวอย่างบริเวณถนนราชดำเนิน

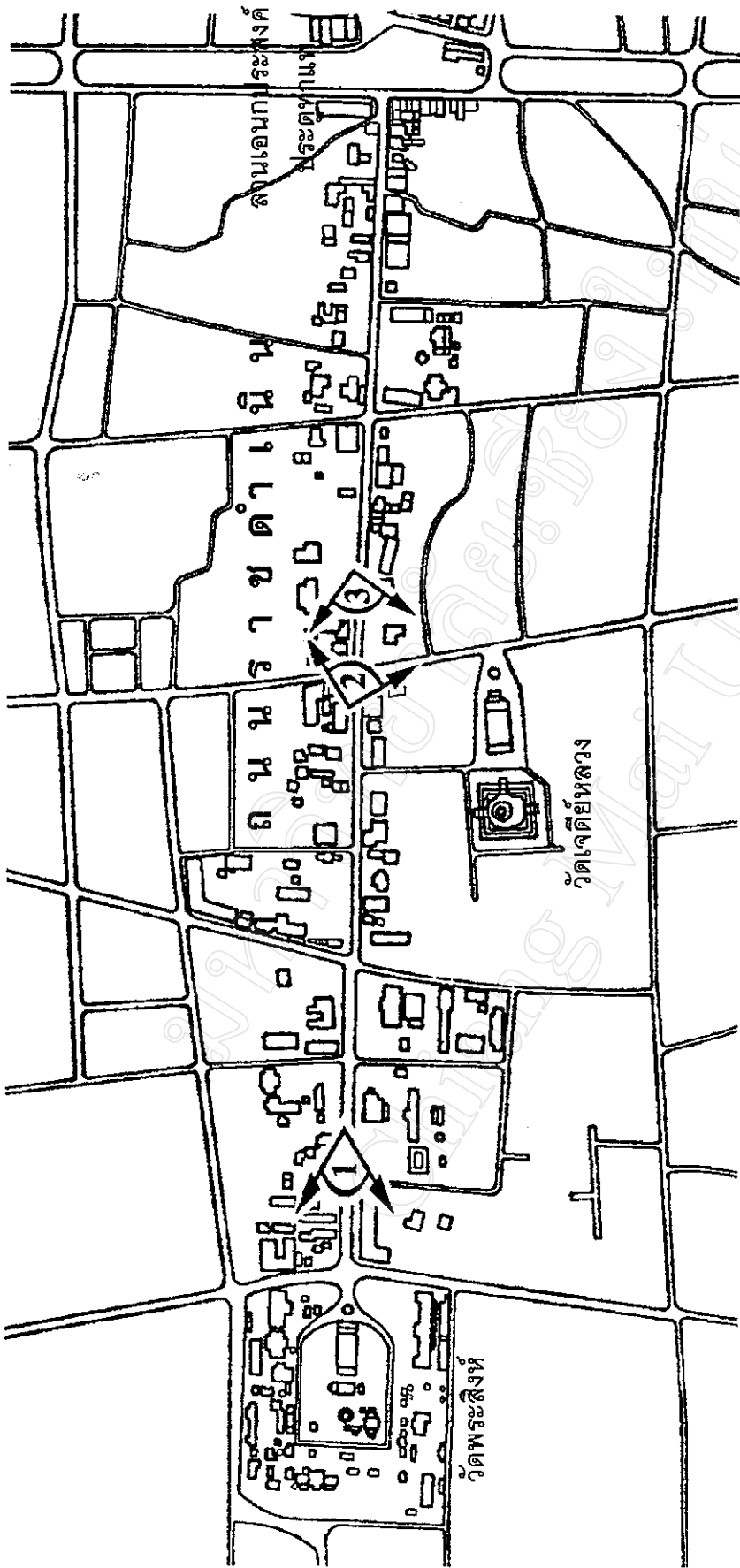
พื้นที่ตัวอย่างในบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามระดับสูง ผู้ศึกษาเลือกพื้นที่บริเวณหน้าวัดพระสิงห์ เนื่องจากเป็นวัดที่มีความสำคัญมากที่สุดแห่งหนึ่งของเมืองเชียงใหม่ โดยเลือกถ่ายภาพในมุมมองจากถนนราชดำเนินตรงเข้าสู่พื้นที่วัดซึ่งมีระยะถอยห่างออกมาพอสมควร สำหรับพื้นที่ตัวอย่างในบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามระดับปานกลาง ผู้ศึกษาเลือกพื้นที่ในบริเวณคุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์) ซึ่งตั้งอยู่บริเวณสี่แยกกลางเวียง เพราะเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์อีกแห่งหนึ่ง โดยเลือกถ่ายภาพในมุมกว้างเข้าสู่พื้นที่บริเวณคุ้มเก่าแห่งนี้ ส่วนพื้นที่ตัวอย่างในบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามระดับต่ำ ผู้ศึกษาเลือกถ่ายภาพในมุมมองด้านข้างของวิหารวัดพันเตาซึ่งมีอาคารพาณิชย์ก่อสร้างอยู่ และตัวอาคารดังกล่าวเป็นสิ่งที่มีความสำคัญของตัววิหาร จัดเป็นบริเวณที่เกิดปัญหาทัศนทัศน์ขึ้นอย่างชัดเจน (แผนที่ 4.9)

4.8.2 พื้นที่ตัวอย่างบริเวณถนนท่าแพ

พื้นที่ตัวอย่างบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับสูง ผู้ศึกษาเลือกพื้นที่บริเวณลานเอนกประสงค์ประตูท่าแพเพราะเป็นพื้นที่ว่างสาธารณะที่สำคัญของเมืองเชียงใหม่ โดยเลือกถ่ายภาพเป็นมุมมองในบริเวณลานเอนกประสงค์ด้านหน้าของประตูท่าแพ สำหรับพื้นที่ตัวอย่างบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามระดับปานกลาง ผู้ศึกษาเลือกพื้นที่บริเวณสี่แยกอุปกุดซึ่งเป็นที่ตั้งของกลุ่มอาคารเก่าที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรม โดยถ่ายภาพมุมมองส่วนหน้าของอาคารเก่าบริเวณหัวมุมของสี่แยกอุปกุด ส่วนพื้นที่ตัวอย่างบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามระดับต่ำ ผู้ศึกษาเลือกพื้นที่บริเวณเรือนพาณิชย์ขนมปังซิงซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ถูกละเลยคุณค่าและเกิดปัญหามลพิษขึ้นจากสาเหตุต่าง ๆ หลายประการ โดยเลือกถ่ายภาพในมุมมองด้านข้างของเรือนพาณิชย์ดังกล่าว (แผนที่ 4.10)

4.8.3 พื้นที่ตัวอย่างบริเวณถนนเจริญเมือง

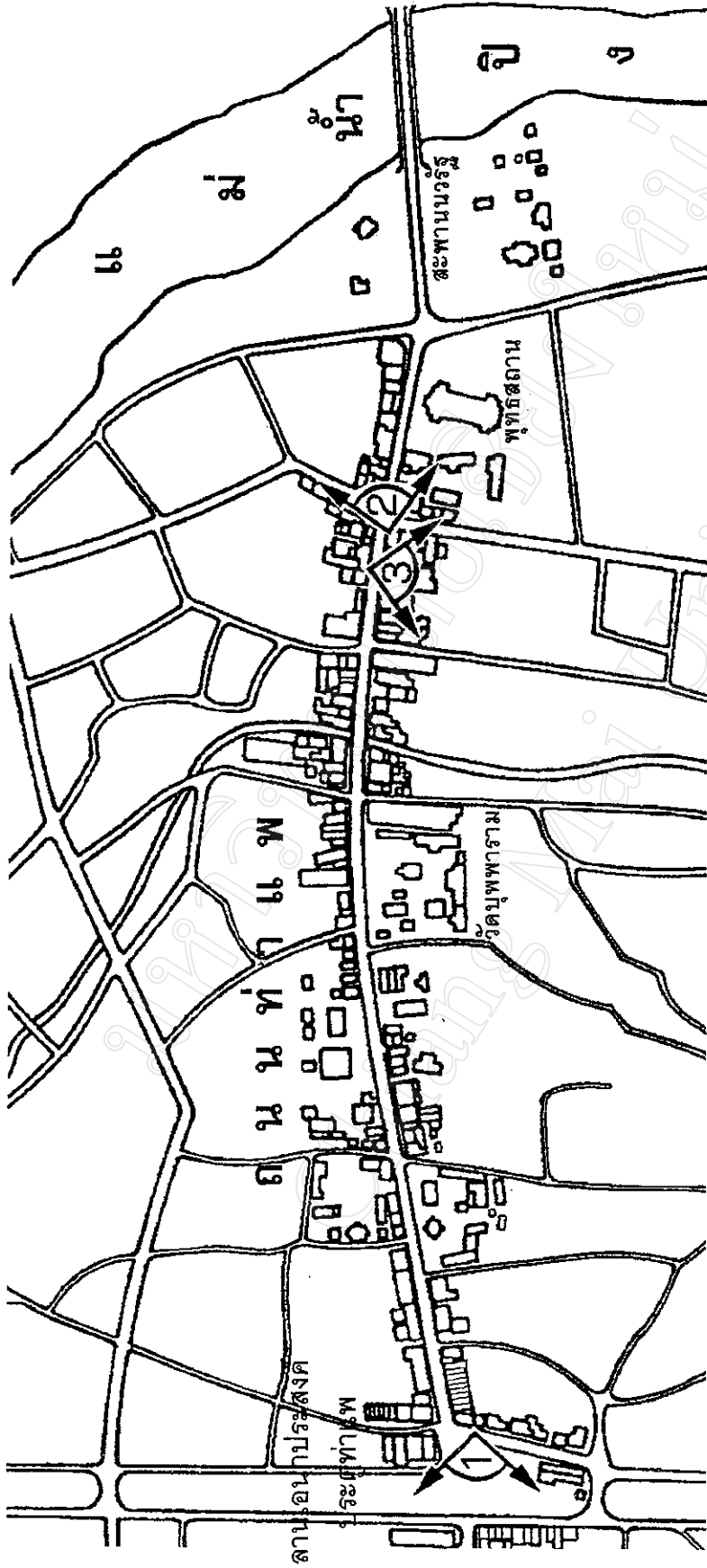
พื้นที่ตัวอย่างบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับสูง ผู้ศึกษาเลือกพื้นที่ในบริเวณสถานีรถไฟเชียงใหม่ เพราะเป็นพื้นที่เปิดโล่ง (Open space) และมีความร่มรื่นสวยงามจากพรรณไม้ยืนต้นต่าง ๆ นอกจากนี้ตัวอาคารที่ทำการของสถานียังมีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยถ่ายภาพมุมมองบริเวณพื้นที่ส่วนหน้าของตัวสถานี สำหรับพื้นที่ตัวอย่างบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับปานกลาง ผู้ศึกษาเลือกพื้นที่บริเวณอาคารของบริษัททอสูรเพราะมีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่น่าสนใจ และเป็นบริเวณที่เกิดปัญหามลพิษไม่รุนแรงมากนัก โดยเลือกถ่ายภาพในมุมมองด้านข้างของตัวอาคารดังกล่าว ส่วนพื้นที่ตัวอย่างบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับต่ำ ผู้ศึกษาเลือกพื้นที่สองฝั่งของถนนเจริญเมืองในบริเวณใกล้กับสี่แยกปอยหลวง เพราะเป็นจุดที่เกิดปัญหามลพิษจากสาเหตุต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก โดยเลือกถ่ายภาพในมุมมองที่เปิดกว้างเข้าสู่ดอยสุเทพ (แผนที่ 4.11)

- สัญลักษณ์ 1 = มุมมองบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับสูง
 2 = มุมมองบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับปานกลาง
 3 = มุมมองบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับต่ำ

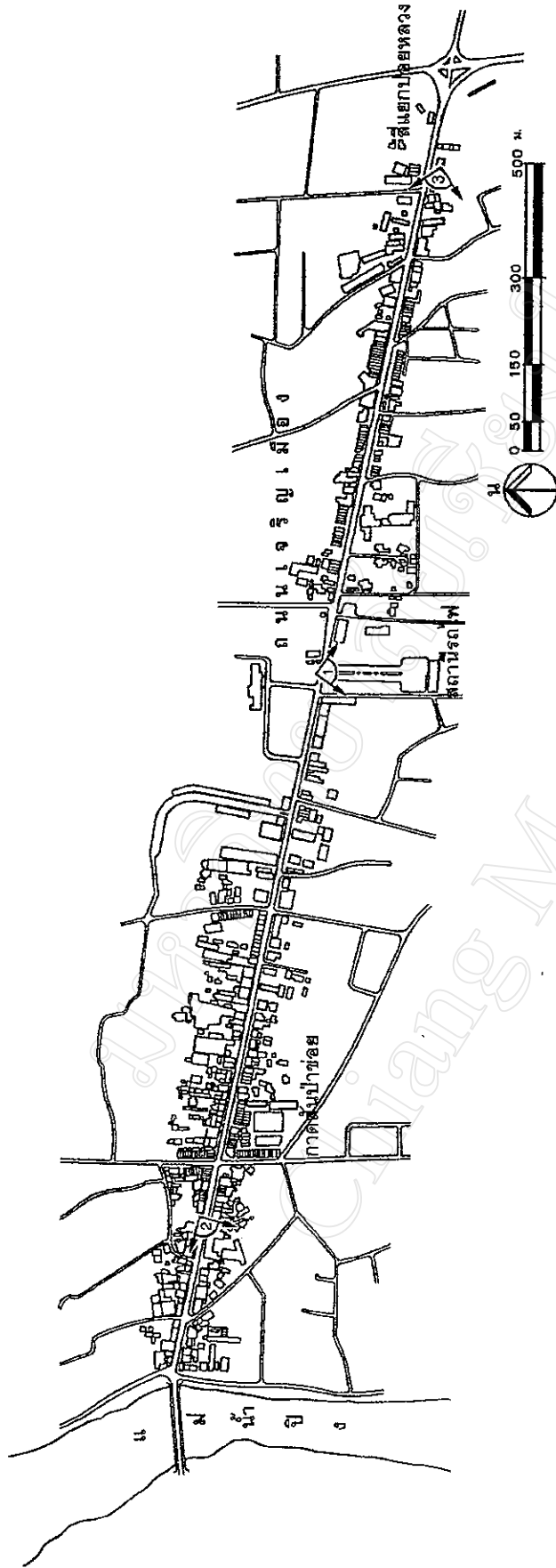
แผนที่ 4.9 ตำแหน่งมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพพื้นที่ตัวอย่างบริเวณถนนราชดำเนิน

- สัญลักษณ์ 1 = มุมมองบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับสูง
 2 = มุมมองบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับปานกลาง
 3 = มุมมองบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับต่ำ

แผนที่ 4.10 ตำแหน่งมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพพื้นที่ตัวอย่างบริเวณถนนท่าแพ

- สัญลักษณ์**
- 1 = มุมมองบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับสูง
  - 2 = มุมมองบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับปานกลาง
  - 3 = มุมมองบริเวณที่มีศักยภาพด้านความงามในระดับต่ำ

แผนที่ 4.11 ตำแหน่งมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพพื้นที่ตัวอย่างบริเวณถนนเจริญเมือง

4.9 แนวทางจัดการปัญหามลพิษในพื้นที่ตัวอย่าง

4.9.1 พื้นที่บริเวณหน้าวัดพระสิงห์

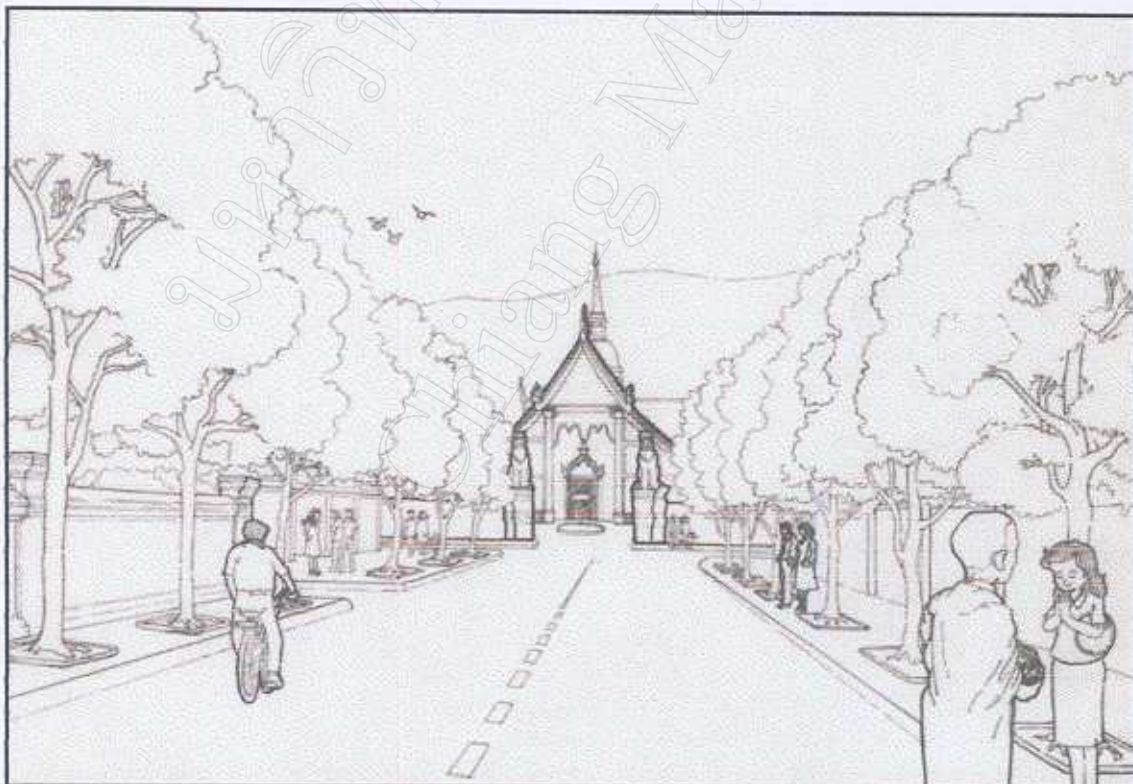
ทัศนียภาพ ได้แก่พื้นที่บริเวณวัดพระสิงห์ซึ่งเป็นวัดที่มีความสำคัญของเมืองเชียงใหม่ นอกจากเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองเชียงใหม่แล้ว ยังเป็นแหล่งโบราณสถานที่มีความงามทางศิลปกรรม จึงเป็นพื้นที่ที่ควรได้รับการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมโดยรอบให้มีความสวยงามอยู่เสมอ นอกจากนี้ทิวทัศน์ที่สวยงามของดอยสุเทพจากมุมมองในบริเวณนี้ก็เป็นฉากหลังที่เป็นธรรมชาติอันสวยงาม ซึ่งมีส่วนในการช่วยเสริมคุณค่าทางทัศนียภาพให้แก่วัดพระสิงห์ แต่เป็นที่น่าเสียดายที่ช่องมองในบริเวณนี้ถูกบดบังด้วยองค์ประกอบทางภูมิทัศน์ที่ด้อยคุณค่าต่าง ๆ จนทำให้ทัศนียภาพในบริเวณนี้ไม่สวยงามเท่าที่ควร (ภาพที่ 4.27)

ปัญหา เกิดจากสาเหตุต่าง ๆ หลายประการ ได้แก่ การเดินระบบบริการสาธารณูปโภคไม่เรียบร้อย มีป้ายโฆษณาต่าง ๆ ติดตั้งไว้อย่างไม่เป็นระเบียบ หรือมีป้ายวางกีดขวางอยู่บนทางเท้า ซึ่งทางเท้ามีพื้นที่น้อยและมีระดับที่ไม่เรียบเสมอกัน ตัวอาคารพาณิชย์ที่ตั้งอยู่ใกล้กับบริเวณวัดพระสิงห์ก็มีความสูงจนบดบังมุมมองที่สวยงามของพื้นที่บริเวณวัดและดอยสุเทพ ส่วนพืชพรรณที่ปลูกอยู่ริมทางก็ขาดการดูแลรักษาจนมีสภาพที่รกตาไม่สวยงาม

แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ พื้นที่ในบริเวณนี้ควรเปิดมุมมองด้านหน้าวัดพระสิงห์ให้กว้างเพื่อเน้นความสำคัญของพื้นที่บริเวณวัดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น แต่จากสภาพในปัจจุบันทำได้ยากเพราะพื้นที่สองฝั่งของถนนราชดำเนินในบริเวณนี้เต็มไปด้วยอาคารสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ นอกจากจะเป็นสิ่งที่บดบังมุมมองเข้าสู่พื้นที่บริเวณวัดพระสิงห์แล้ว ยังเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษจากสาเหตุอื่น ๆ ตามมาอีกด้วย เช่น การติดตั้งป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์จากร้านค้าอย่างไม่เป็นระเบียบ ระบบบริการสาธารณูปโภคที่ต้องเพิ่มเข้าสู่พื้นที่ และการจอดรถของลูกค้านี่มาติดต่อกับสถานประกอบการต่าง ๆ เป็นต้น การปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ควรใช้พืชพรรณปลูกเป็นแนวยาวเพื่อใช้เป็นฉากช่วยในการปิดบังปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ต้องมีการขยายความกว้างของทางเท้าออกไปเพื่อช่วยให้สามารถปลูกไม้ยืนต้นได้ และปรับสภาพพื้นผิวของทางเท้าให้เรียบมีระดับที่เสมอกันเพื่ออำนวยความสะดวกแก่คนพิการและผู้ที่มีสัญจรผ่านไปมาในบริเวณนี้ ระบบบริการสาธารณูปโภคก็ควรเก็บซ่อมลงได้ดินเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและป้องกันปัญหาที่จะเกิดกับพืชพรรณที่ปลูกไว้ สำหรับป้ายโฆษณาต่าง ๆ ต้องมีการจัดระเบียบให้มีขนาดรูปทรง สี สัน และตำแหน่งในการติดตั้งที่มีความเหมาะสม หรือจัดพื้นที่เฉพาะสำหรับการติดตั้งป้ายโฆษณาให้เป็นสัดส่วน (ภาพที่ 4.28)

ภาพที่ 4.27 สภาพพื้นที่บริเวณหน้าวัดพระสิงห์

ภาพที่ 4.28 แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณวัดพระสิงห์

4.9.2 พื้นที่บริเวณคุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์)

ทัศนียภาพ ได้แก่พื้นที่บริเวณคุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์) ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ (ภาพที่ 4.29) และที่ตั้งของคุ้มอยู่ในบริเวณสี่แยกกลางเวียงซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์เช่นกัน พื้นที่ในส่วนนี้จึงควรได้รับการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ให้มีความสวยงามเพื่อเน้นความสำคัญของพื้นที่ โดยมีการออกแบบสภาพภูมิทัศน์ให้มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกันระหว่างพื้นที่ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ในบริเวณนี้ทั้งหมด

ปัญหาภูมิทัศน์ สภาพปัญหาภูมิทัศน์ในมุมมองบริเวณนี้ไม่รุนแรงมากนัก ที่สำคัญได้แก่การเดินระบบบริการสาธารณูปโภคไม่เรียบร้อย สภาพของทางเท้าค่อนข้างแคบและมีระดับที่ไม่เสมอกัน พื้นผิวถนนไม่เรียบจากการขุดวางระบบท่อต่าง ๆ แล้วไม่มีการซ่อมแซมให้เรียบร้อย สัญลักษณ์จราจรบนผิวถนนก็ไม่มี ความชัดเจน ส่วนพื้นที่ในบริเวณคุ้มก็ขาดการดูแลรักษา โดยเฉพาะตัวกำแพงอยู่ในสภาพที่ทรุดโทรมและมีไม้เลื้อยขึ้นปกคลุมจนดูรกตาไม่สวยงาม

แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ พื้นที่บริเวณนี้ควรปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ให้มีความสวยงามเพราะเป็นกลุ่มพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเชิงประวัติศาสตร์ของเมืองได้

การปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ทำโดยจัดตกแต่งพื้นที่บริเวณคุ้มให้มีความสวยงาม ส่วนตัวกำแพงของคุ้มควรปรับปรุงให้มีความโปร่งเพื่อเปิดมุมมองเข้าสู่พื้นที่ซึ่งจะช่วยเน้นความสำคัญของตัวคุ้มให้โดดเด่นยิ่งขึ้น ควรมีการปรับปรุงสภาพทางเท้าตลอดทั้งเส้นทางโดยขยายขนาดให้กว้างขึ้นและมีระดับที่เรียบเสมอกัน ทำการปลูกพืชพรรณเพิ่มเติมเพื่อเป็นฉากปิดบังมุมมองในบริเวณที่ไม่ต้องการ และช่วยเพิ่มความร่มรื่นสวยงามให้กับพื้นที่ พืชพรรณที่ใช้ก็ควรเป็นต้นไม้ในท้องถิ่นและควรปลูกชนิดเดียวกันเป็นแนวยาวเพื่อให้เกิดเอกลักษณ์เฉพาะภายในพื้นที่ ส่วนระบบบริการสาธารณูปโภคก็ควรเก็บซ่อนลงใต้ดินเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหากับไม้ยืนต้นที่ปลูกไว้

สำหรับสภาพพื้นผิวการจราจรก็ควรมีการปรับปรุงให้มีความเรียบเสมอกัน ไม่มีคลื่นหรือเกิดเป็นหลุมเป็นบ่อต่าง ๆ และควรปรับปรุงระบบสัญลักษณ์จราจรบนพื้นผิวถนนให้มีความถูกต้องชัดเจน เพื่อช่วยให้ผู้ที่ขับขี่ยานพาหนะผ่านในบริเวณนี้สามารถรับรู้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ อย่างสะดวกและรวดเร็ว ซึ่งจะช่วยให้เกิดความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนของผู้คนในชุมชน สำหรับลักษณะการใช้ประโยชน์ของถนนราชดำเนินควรเน้นความสำคัญไปที่การเดินทางหรือการใช้รถจักรยานมากกว่าการให้ยานพาหนะที่มีความเร็วสูง (ภาพที่ 4.30)

ภาพที่ 4.29 สภาพพื้นที่บริเวณคุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์)

ภาพที่ 4.30 แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณคุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์)

4.9.3 พื้นที่บริเวณวิหารวัดพันเตา

ทัศนียภาพ ได้แก่วิหารวัดพันเตาซึ่งเป็นโบราณสถานที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรม (ภาพที่ 4.31) วิหารแห่งนี้ในปัจจุบันตั้งอยู่ชิดกับถนนมากจนทำให้มุมมองเข้าสู่ตัววิหารมีน้อย ต้องเข้าไปอยู่ใกล้ ๆ กับตัววิหารจึงจะสามารถเห็นความสวยงามได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีอาคารพาณิชย์สร้างขึ้นอยู่ใกล้มากจนแทบจะติดกับตัววิหาร ทำให้วิหารแห่งนี้ดูด้อยคุณค่าลงไปอย่างน่าเสียดาย จึงควรมีการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในบริเวณนี้เพื่อช่วยเสริมคุณค่าของตัววิหารให้มีความโดดเด่นมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ปัญหามลทัศน์ ที่ชัดเจนและรุนแรงที่สุดก็คือตัวอาคารพาณิชย์สมัยใหม่ที่สร้างอยู่ติดกับตัววิหารวัดพันเตา ทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นหลายประการจากขนาด ความสูง รูปทรง สีสัณ และวัสดุที่ใช้ไม่มีความกลมกลืนกับโบราณสถานที่ตั้งอยู่ใกล้เคียง ทั้งยังเกิดลักษณะที่ชิงเด่นและข่มความสำคัญของตัวโบราณสถานอีกด้วย ปัญหาของโบราณสถานที่ถูกบดบังหรือข่มความสำคัญจากอาคารสูงที่อยู่ใกล้เคียงพบเห็นได้ทั่วไปในเมืองเชียงใหม่ อาจมีสาเหตุมาจากการขาดจิตสำนึกที่มีต่อคุณค่าของโบราณสถานที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ความไม่เคารพหรือไม่ใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่เดิม และการเห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าภาพลักษณ์โดยรวมของเมือง

ส่วนปัญหามลทัศน์อื่น ๆ ที่พบ ได้แก่ การเดินระบบบริการสาธารณูปโภคไม่เรียบร้อย พื้นที่บริเวณทางเท้าค่อนข้างแคบและมีระดับที่ไม่เสมอกันทำให้ไม่สะดวกต่อการเดินเท้า และตัวกำแพงของคุ้มเจ้าบุรีรัตน์มีลักษณะที่บ่งก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ยกบังมุมมองเข้าสู่ตัววิหาร

แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่าปัญหามลทัศน์ที่รุนแรงที่สุดในบริเวณนี้คือตัวอาคารพาณิชย์ที่ข่มความสำคัญของโบราณสถาน ดังนั้นจึงควรแก้ไขที่ตัวอาคารพาณิชย์โดยลดขนาดของตัวอาคารลงและเพิ่มระยะถอยห่างออกมาจากตัวโบราณสถานเพื่อช่วยเสริมมุมมองของวิหารแห่งนี้ให้มีความโดดเด่นยิ่งขึ้น และควรปรับปรุงองค์ประกอบต่าง ๆ ของอาคารในเรื่องของรูปทรง สีสัณ และวัสดุที่ใช้ให้มีความกลมกลืนเข้ากันได้กับตัวโบราณสถาน หากไม่มีตัวอาคารใด ๆ ตั้งอยู่ในบริเวณนี้จะสามารถเปิดมุมมองไปสู่เจดีย์หลวงซึ่งเป็นโบราณสถานสำคัญอีกแห่งหนึ่งที่ตั้งอยู่ทางด้านหลังได้ ทำให้สามารถเห็นทัศนียภาพที่ช่วยส่งเสริมคุณค่าของทัศนียภาพในบริเวณนี้เพิ่มมากขึ้น

สำหรับทางเท้าควรขยายให้มีความกว้างเพิ่มขึ้นและปรับระดับให้เรียบเสมอกันเพื่อความสะดวกในการสัญจร ระบบบริการสาธารณูปโภคก็ควรเก็บซ่อนลงใต้ดินเพื่อไม่ให้เกิดความรกกรุงรัง นอกจากนี้ตัวกำแพงของคุ้มเจ้าบุรีรัตน์ควรปรับปรุงให้มีขนาดที่เล็กลงและมีลักษณะที่โปร่งเพื่อช่วยเปิดมุมมองเข้าสู่ตัววิหารวัดพันเตาให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น (ภาพที่ 4.32)

ภาพที่ 4.31 สภาพพื้นที่บริเวณวิหารวัดพันเตา

ภาพที่ 4.32 แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณวิหารวัดพันเตา

4.9.4 พื้นที่บริเวณลานเอนกประสงค์ประตูท่าแพ

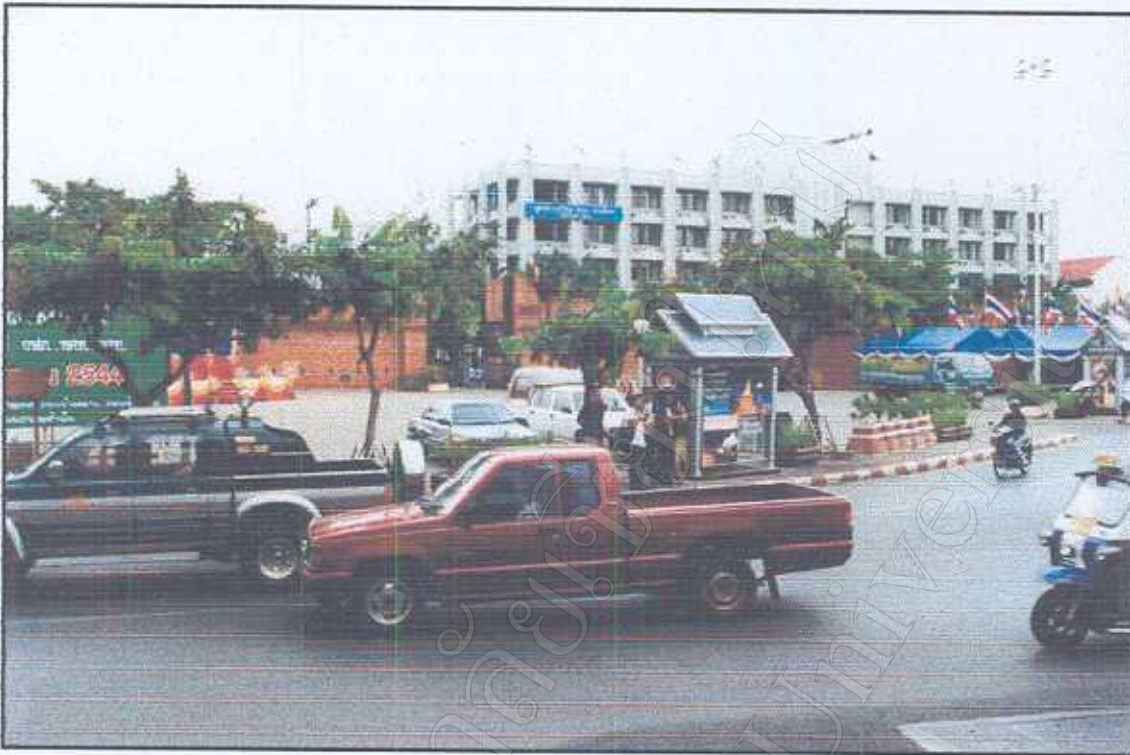
ทัศนียภาพ ได้แก่ประตูท่าแพและแนวกำแพงเมืองเก่า (ภาพที่ 4.33) ซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างจำลองสภาพประตูเมืองเชียงใหม่ในสมัยโบราณโดยนำรูปแบบของประตูมาจากภาพถ่ายเก่า จึงทำให้ลักษณะของประตูท่าแพไม่เหมือนกับประตูเมืองเชียงใหม่ในด้านอื่น ๆ แต่เดิมกำแพงเมืองในบริเวณนี้มีสภาพเป็นกองอิฐที่ผุพังและมีวัชพืชขึ้นรก ต่อมามีการบูรณะหลายครั้งจนได้รับการปรับปรุงรูปแบบของประตูเมืองและแนวกำแพงให้มีลักษณะเช่นในปัจจุบัน พื้นที่บริเวณลานเอนกประสงค์ก็เป็นสถานที่สาธารณะที่มีความสำคัญมากแห่งหนึ่งของเมืองเชียงใหม่ เพราะเป็นพื้นที่ที่ใช้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ของทางจังหวัดอยู่เสมอ และเป็นบริเวณที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากอีกจุดหนึ่ง

ปัญหามลพิษ ปัญหาที่สำคัญคือตัวอาคารโรงแรมที่อยู่ด้านหลังมีความสูงข่มความสำคัญของประตูท่าแพและแนวกำแพงเมืองเก่าจนดูตัดยคุนค่าลงไปอย่างน่าเสียดาย

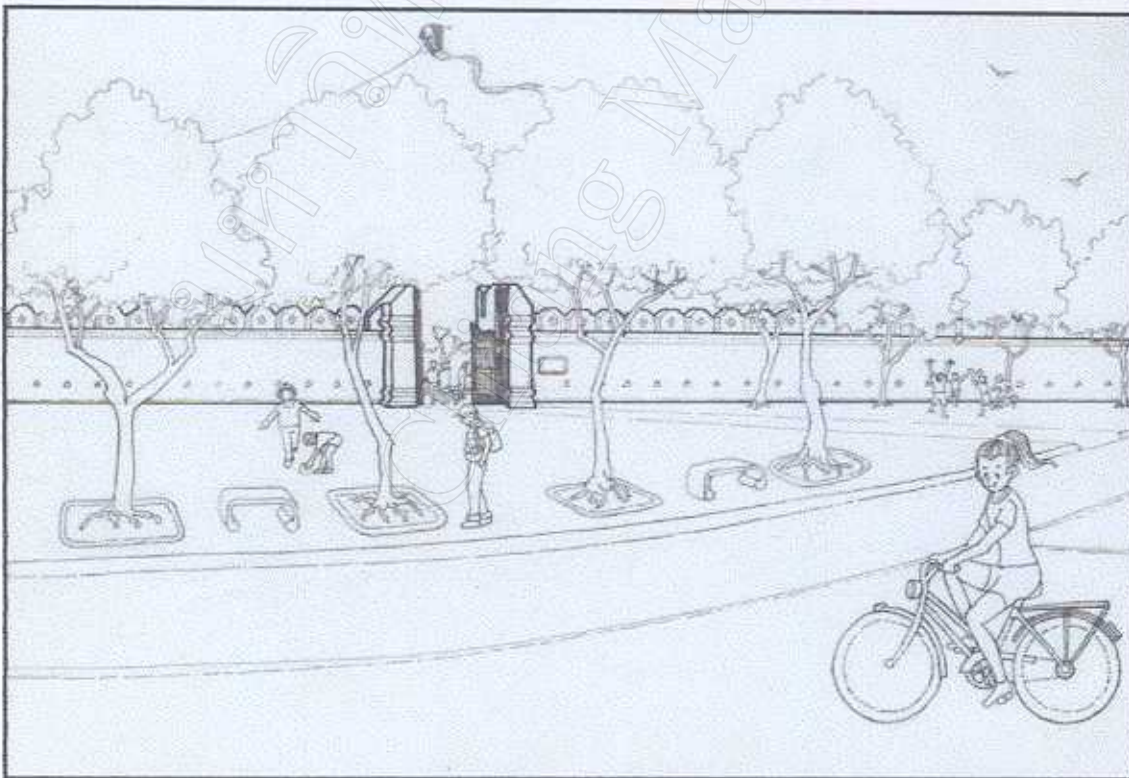
นอกจากนี้ยังพบปัญหาที่เกิดจากองค์ประกอบต่าง ๆ ที่อยู่บนลานเอนกประสงค์ไม่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เช่น มักมีการติดตั้งป้ายโฆษณาขนาดใหญ่อยู่เป็นประจำ มีการนำรถยนต์ขึ้นไปจอดเกาะบนลาน การติดตั้งตู้แสดงข้อมูลการท่องเที่ยวในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม และตัวตู้ก็มีรูปแบบรวมถึงวัสดุที่ใช้ไม่เข้ากับสภาพพื้นที่ พืชพรรณที่ปลูกไว้ขาดความสวยงามและกระถางต้นไม้ที่ใช้ก็มีรูปแบบแตกต่างกันออกไปจนไม่เกิดความเป็นเอกภาพ วัสดุที่ใช้ปูพื้นลานก็ดูแข็งกระด้าง ทำให้เกิดสภาพที่แห้งแล้งและร้อนจัดในช่วงเวลากลางวัน

แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์ ปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ส่วนใหญ่เกิดจากกิจกรรมที่จัดขึ้น บ่อยครั้งที่ผู้จัดงานไม่ให้ความสำคัญในการให้ความเคารพต่อสถานที่ ทำให้กิจกรรมบางอย่างกลับกลายเป็นสิ่งที่ทำลายบรรยากาศของพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์แห่งนั้น ดังนั้นจึงควรคัดเลือกกิจกรรมที่จะจัดขึ้นในพื้นที่ให้มีความเหมาะสมโดยเน้นการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อคนในพื้นที่ ควรมีการออกแบบองค์ประกอบต่าง ๆ บนลานเอนกประสงค์โดยคำนึงถึงสภาพบรรยากาศภายในพื้นที่เป็นหลักโดยองค์ประกอบทั้งหมดควรได้รับการออกแบบไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้เกิดเอกลักษณ์เฉพาะตัวขึ้นภายในพื้นที่ การจัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ ควรอยู่ในในตำแหน่งที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้มีสิ่งกีดขวางมุมมองเข้าสู่ตัวประตูท่าแพ ทั้งนี้เพราะประตูท่าแพเป็นจุดเด่นของพื้นที่ที่ควรจะต้องเปิดมุมมองให้เห็นได้อย่างชัดเจนตลอดเวลา สำหรับวัสดุพืชพรรณที่ใช้ควรเลือกใช้ชนิดที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ มีการบำรุงรักษาที่ดี และควรปลูกไม้ยืนต้นบริเวณด้านหน้าอาคารโรงแรมเพื่อใช้ต้นไม้เป็นฉากปิดบังมุมมองไม่ให้เห็นตัวอาคารที่มีความสูงข่มความสำคัญของพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ (ภาพที่ 4.34)

ภาพที่ 4.33 สภาพพื้นที่บริเวณบริเวณลานเอนกประสงค์ประตูท่าแพ

ภาพที่ 4.34 แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณลานเอนกประสงค์ประตูท่าแพ

4.9.5 พื้นที่กลุ่มอาคารเก่าบริเวณสี่แยกอุปกุด

ทัศนียภาพ ได้แก่กลุ่มอาคารเก่าซึ่งเคยเป็นย่านการค้าที่มีความสำคัญ ซึ่งตัวอาคารเหล่านี้มีความเก่าแก่และมีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอาคารที่ตั้งอยู่บริเวณหัวมุมของสี่แยกอุปกุด (ภาพที่ 4.35)

ปัญหามลพิษ เกิดจากอาคารที่ปลูกสร้างขึ้นใหม่มีความสูงข่มความสำคัญของกลุ่มอาคารเก่า และยังมีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่ไม่เข้ากับสภาพของกลุ่มอาคารเดิม จึงทำให้ทัศนียภาพในบริเวณกลุ่มอาคารเก่าแห่งนี้ดูย่ำแย่ลงไป พื้นที่โดยรอบของกลุ่มอาคารเก่าเกิดปัญหามลพิษจากการติดตั้งป้ายโฆษณาที่มีขนาด รูปทรง สี สัน และตำแหน่งในการติดตั้งที่ไม่เหมาะสม มีเสาไฟฟ้าตั้งอยู่บริเวณด้านหน้าของอาคารเก่าซึ่งเป็นสิ่งที่กีดขวางและทำให้เกิดภาพที่ไม่สวยงาม สภาพของช่องทางจราจรมีความคับแคบและมีแผงกั้นแบ่งช่องทางจราจรตั้งเกาะอยู่กลางถนน

นอกจากนี้ยังพบปัญหาที่เกิดจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของตัวอาคารเก่าไม่เหมาะสม ได้แก่การใช้ผ้าใบบังแดดที่มีสีฉูดฉาด สภาพอาคารเก่าดูเหมือนอาคารร้างที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ทางเดินเท้าในบริเวณนี้มีความคับแคบและมีหาบเร่แผงลอยตั้งอยู่ ทั้งยังมีการจอดรถจักรยานยนต์กีดขวางอยู่บนทางเท้า สภาพของพื้นที่ขาดความร่มรื่นจากพรรณไม้จนทำให้บรรยากาศโดยรวมของพื้นที่ดูแห้งแล้ง

แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ สิ่งที่ต้องมีการปรับปรุงเป็นอันดับแรกคือสภาพแวดล้อมของกลุ่มอาคารเก่า ควรคืนสภาพที่มีความร่มรื่นจากพรรณไม้ให้กับพื้นที่ โดยการขยายความกว้างของฟุตบาทออกไปและปลูกไม้ยืนต้นเพื่อให้เกิดร่มเงา นอกจากนี้การใช้พืชพรรณปลูกเป็นแนวริมถนนยังสามารถใช้เป็นฉากที่ช่วยกรองฝุ่นละอองและมลพิษต่าง ๆ จากการจราจรที่หนาแน่นบนท้องถนนในบริเวณนี้ได้ ซึ่งพืชพรรณที่ใช้ควรเป็นไม้ท้องถิ่นที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ มีการดูแลรักษาง่าย และเป็นไม้ไม่ผลัดใบ

องค์ประกอบต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสมกับตัวอาคารเก่าก็ควรจะมีการปรับเปลี่ยนมาใช้วัสดุที่มีความกลมกลืนกับตัวอาคารเก่า เช่น ม่านบังแดดก็ควรใช้วัสดุที่ทำจากไม้ไผ่ เป็นต้น ควรเพิ่มกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับตัวอาคารเก่าเพื่อให้เกิดความมีชีวิตชีวา ควรลดความสูงของอาคารที่ข่มความสำคัญของอาคารเก่าลง และปรับเปลี่ยนรูปแบบให้มีความสอดคล้องกับกลุ่มอาคารเก่า ระบบบริการสาธารณูปโภคควรเก็บซ่อนลงใต้ดิน ส่วนระบบการจราจรที่ซับซ้อนควรมีการปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมโดยการอนุญาตให้รถยนต์วิ่งได้ทางเดียว ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความคับแคบต่อผู้ใช้เส้นทางโดยเฉพาะผู้ขับขี่ยานพาหนะที่มาจากต่างถิ่น (ภาพที่ 4.36)

ภาพที่ 4.35 สภาพพื้นที่กลุ่มอาคารเก่าบริเวณสี่แยกอุตุ

ภาพที่ 4.36 แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์กลุ่มอาคารเก่าบริเวณสี่แยกอุตุ

4.9.6 พื้นที่บริเวณเรือนพานิชย์ขนมปังซิง

ทัศนียภาพ ได้แก่เรือนพานิชย์ขนมปังซิงซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมแบบเก่าที่มีความสวยงาม (ภาพที่ 4.37) นับเป็นอาคารที่มีความสูง 2 ชั้นบนถนนท่าแพที่สร้างขึ้นในยุคแรก ๆ ปัจจุบันอาคารเก่าแห่งนี้ยังอยู่ในสภาพที่ดีพอสมควร แต่ยังคงการบูรณะซ่อมแซมหรือขาดการดูแลรักษาที่ดีพอ นอกจากนี้ตัวอาคารที่เคยเป็นร้าน ส.การค้า (ปัจจุบันเป็นร้านขายทีนอนปีนัง) ก็เป็นอาคารเก่าที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมอีกแห่งหนึ่ง แต่ได้ถูกปิดบังรูปด้านหน้าของอาคารด้วยแผ่นป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ ทำให้คุณค่าของตัวอาคารดังกล่าวลดลงอย่างมาก

ปัญหามลทัศน์ สิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นก็คือการละเลยคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม ขาดการเอาใจใส่ดูแลรักษาตัวอาคารเก่าที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรม ซึ่งในปัจจุบันนับเป็นสิ่งที่หาได้ยาก มีการต่อเติมองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสมไม่กลมกลืนกับสภาพของตัวอาคารเก่า เช่น การติดกันสาดสีฉูดฉาดและตุ๊กตุ๊ก การทำหน้ากากปิดบังรูปด้านหน้าของตัวอาคารเก่า และการปล่อยให้องค์ประกอบของอาคารเก่าอยู่ในสภาพที่ชำรุดทรุดโทรม เป็นต้น

ส่วนปัญหาอื่น ๆ ที่พบก็คือการติดตั้งป้ายโฆษณาในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม สภาพของระบบบริการสาธารณูปโภคที่ทรุดโทรม พื้นที่บริเวณทางเท้ามีความคับแคบและมีหาบเร่แผงลอยตั้งเกะกะกีดขวางการสัญจรบนทางเท้า มีการจอดรถที่ไม่เป็นระเบียบ และอาคารยุคใหม่มีรูปแบบที่ไม่กลมกลืนกับอาคารเก่า ซึ่งปัญหามลทัศน์ต่าง ๆ เหล่านี้มีส่วนในการทำลายความงดงามของอาคารเก่าให้ด้อยคุณค่าลง

แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ ควรดำเนินการปรับปรุงสภาพของอาคารเก่าให้ดีขึ้น โดยคงรูปแบบทางสถาปัตยกรรมเดิมเอาไว้และปรับปรุงเฉพาะองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ชำรุดทรุดโทรม ทำการเสริมความแข็งแรงด้านโครงสร้าง ทำความสะอาดและซ่อมแซมสีฉูดฉาดของตัวอาคารเก่าเพื่อเน้นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้ให้มีความโดดเด่นมากยิ่งขึ้น สำหรับองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะต่อเติมเข้าไปบนตัวอาคารเก่าก็ควรมีการออกแบบให้เหมาะสม โดยเลือกใช้วัสดุ สีฉูด และรูปแบบให้มีความกลมกลืนกับตัวอาคาร สิ่งที่ต้องระวังของตัวอาคารเก่าก็ควรขจัดออกไปเพื่อเปิดมุมมองให้เห็นความมีคุณค่าของอาคารเก่าได้อย่างชัดเจน

ส่วนสภาพแวดล้อมโดยรอบของอาคารเก่าก็ควรมีการปรับปรุงให้ดีขึ้นโดยการจัดระเบียบป้ายโฆษณาต่าง ๆ นำระบบบริการสาธารณูปโภคเก็บซ่อนลงใต้ดิน ขยายทางเท้าให้กว้างขึ้นเพื่อความสะดวกในการสัญจร ควบคุมไม่ให้มีการตั้งหาบเร่แผงลอยบนทางเท้า และอาคารใหม่ที่จะก่อสร้างขึ้นในบริเวณนี้ควรมีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่สอดคล้องกลมกลืน และเข้ากันได้กับรูปแบบของอาคารเก่าที่มีอยู่เดิม (ภาพที่ 4.38)

ภาพที่ 4.37 สภาพพื้นที่บริเวณเรือนพาณิชย์ขนมปังจิงบนถนนท่าแพ

ภาพที่ 4.38 แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณเรือนพาณิชย์ขนมปังจิง

4.9.7 พื้นที่บริเวณสถานีรถไฟเชียงใหม่

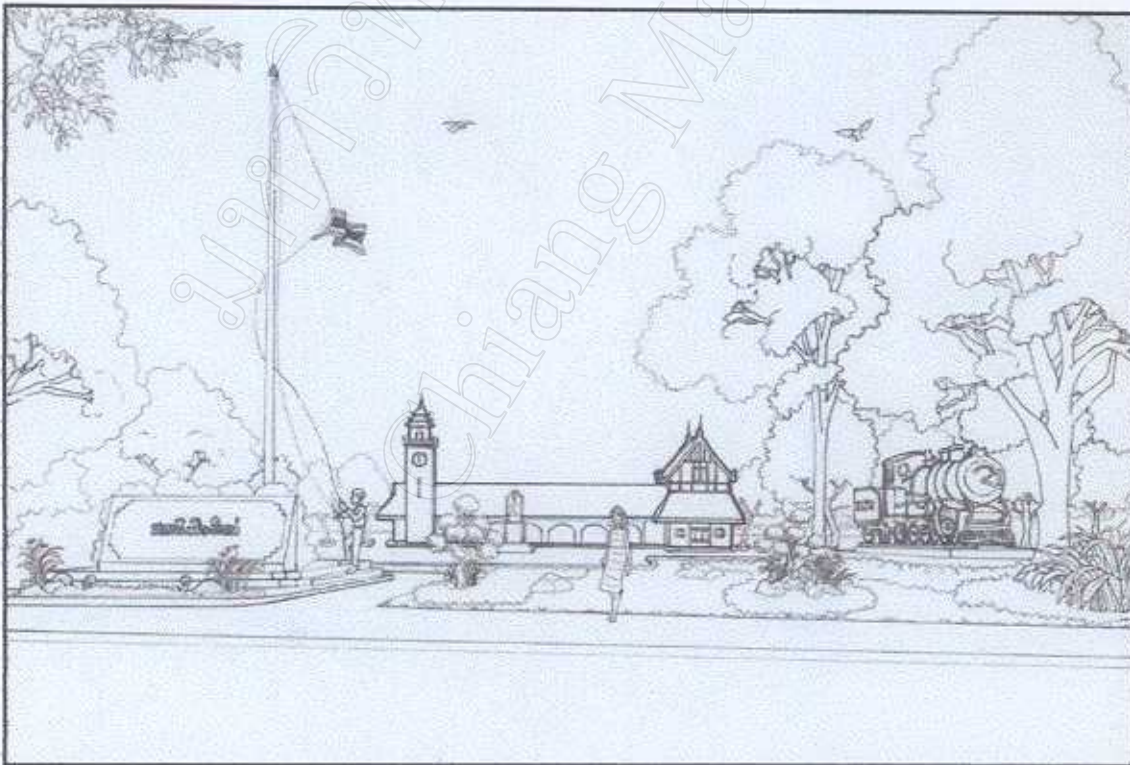
ทัศนียภาพ สถานีรถไฟเชียงใหม่ นับเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์แห่งหนึ่ง เพราะสื่อให้เห็นถึงพัฒนาการของระบบคมนาคมและการขนส่งจากกรุงเทพฯ มาสู่เมืองเชียงใหม่ที่มีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดกระแสของการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการค้าที่ส่งผลให้มีการขยายตัวของย่านชุมชนออกจากตัวเมืองเชียงใหม่มาสู่พื้นที่บริเวณถนนเจริญเมือง ปัจจุบันสภาพพื้นที่ของสถานีรถไฟเชียงใหม่ยังมีศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่ให้มีความสวยงามและเป็นพื้นที่สีเขียวเพื่อนันทนาการของเมืองได้เป็นอย่างดี หากมีการดูแลเอาใจใส่สภาพภูมิทัศน์ของพื้นที่ให้มากขึ้นกว่าเดิม สำหรับตัวอาคารที่ทำการของสถานีก็เป็นอาคารที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและมีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่แปลกตาน่าสนใจ หากได้รับการอนุรักษ์ไว้ก็จะเป็นมรดกทางวัฒนธรรมสืบทอดต่อไปสู่ชนรุ่นหลัง (ภาพที่ 4.39)

ปัญหาภูมิทัศน์ ปัญหาที่เกิดขึ้นบริเวณสถานีรถไฟแห่งนี้ส่วนใหญ่เกิดจากการจัดการสภาพภูมิทัศน์ในพื้นที่ยังไม่ดีเท่าที่ควร ขาดการดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับองค์ประกอบทางภูมิทัศน์ประเภทต่าง ๆ เช่น สภาพไม้ยืนต้นที่ดูรกตาและปิดบังมุมมองเข้าสู่พื้นที่ การปิดทางออกของรถโดยใช้กระดางต้นไม้มาตั้งไว้ทำให้ดูเกะกะ การจอดรถภายในพื้นที่บางส่วนไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และตัวตึกตอมวอสวีดีที่เป็นสัญลักษณ์ของกีฬาซีเกมส์ครั้งที่ 18 ก็อยู่ในสภาพที่ชำรุดทรุดโทรม ทั้งยังไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ในปัจจุบัน เพราะกีฬาซีเกมส์เป็นกิจกรรมที่ได้ผ่านพ้นไปตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 แล้ว

แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ ควรดูแลเอาใจใส่สภาพภูมิทัศน์ของพื้นที่ให้มากกว่านี้ เนื่องจากบริเวณนี้เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และเปรียบเสมือนกับประตูหน้าบ้านอีกแห่งหนึ่งของเมืองเชียงใหม่ เพราะเป็นบริเวณที่นักท่องเที่ยวต่างถิ่นจำนวนมากใช้สำหรับเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองเชียงใหม่ ควรมีการตัดแต่งกิ่งของไม้ยืนต้นให้โปร่งเพื่อเปิดมุมมองเข้าสู่ตัวอาคารที่ทำการของสถานีซึ่งมีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่สวยงาม หากต้องการปิดเส้นทางไม่ให้รถผ่านก็ไม่ควรนำกระดางมาตั้งไว้เกะกะอย่างในปัจจุบัน ควรปรับปรุงสภาพพื้นที่ให้เป็นสวนหย่อมขนาดเล็ก เพราะนอกจากจะปิดกั้นไม่ให้รถผ่านได้แล้วสวนหย่อมจะเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมความสวยงามให้กับพื้นที่ส่วนหน้าของสถานี ควรมีการจัดระเบียบของการจอดรถให้เรียบร้อย โดยเฉพาะรถรับจ้างประเภทต่าง ๆ ที่มักจะขาดระเบียบวินัยในการจอดรถรับผู้โดยสาร ส่วนตึกตอมวอสวีดีสัญลักษณ์ของการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ก็ควรนำออกไปจากพื้นที่ แต่ถ้าต้องการเก็บไว้เป็นอนุสรณ์ว่าเมืองเชียงใหม่เคยจัดการแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติมาแล้ว ก็ควรปรับปรุงสภาพของตึกตอมวอสวีดีให้มีความสวยงามกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (ภาพที่ 4.40)

ภาพที่ 4.39 สภาพภูมิทัศน์บริเวณสถานีรถไฟเชียงใหม่

ภาพที่ 4.40 แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณสถานีรถไฟเชียงใหม่

4.9.8 พื้นที่บริเวณอาคารบริษัทอนุสาร

ทัศนียภาพ ได้แก่ตัวอาคารของบริษัทอนุสารซึ่งมีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่สวยงามและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว (ภาพที่ 4.41) เพราะเมื่อดูจากภาพถ่ายทางอากาศจะพบว่าเป็นอาคารที่มีลักษณะเป็นรูปตัวยู ปัจจุบันตัวอาคารแห่งนี้ยังอยู่ในสภาพดีและยังมีการใช้ประโยชน์จากตัวอาคารอยู่

ปัญหาหมอกควัน สภาพพื้นที่บริเวณนี้เกิดปัญหาหมอกควันในระดับที่ไม่รุนแรงมากนัก ปัญหาที่พบเกิดจากการติดตั้งป้ายโฆษณาที่ไม่เป็นระเบียบ ตัวอาคารพาณิชย์ที่อยู่ด้านข้างของอาคารอนุสารมีความสูงมากและข่มความสำคัญของอาคารเก่า ทั้งยังมีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่ไม่สอดคล้องกัน มีการจอดรถยนต์ในพื้นที่ห้ามจอด การติดตั้งระบบบริการสาธารณูปโภคไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และสภาพบรรยากาศโดยรวมของพื้นที่ดูแห้งแล้งเพราะขาดร่มเงาจากพรรณไม้ยืนต้น

แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ ปัญหาหมอกควันที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่แม้จะไม่มี ความรุนแรงมาก แต่ก็ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีสภาพภูมิทัศน์ที่ดีขึ้นเพื่อให้เกิดความร่มรื่น สวยงาม ซึ่งจะเป็นสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมบรรยากาศของการค้าขายให้แก่พื้นที่ที่มีความสำคัญทาง เศรษฐกิจในบริเวณนี้ เนื่องจากเป็นแหล่งที่ตั้งของสถานประกอบการประเภทต่าง ๆ อยู่เป็น จำนวนมาก

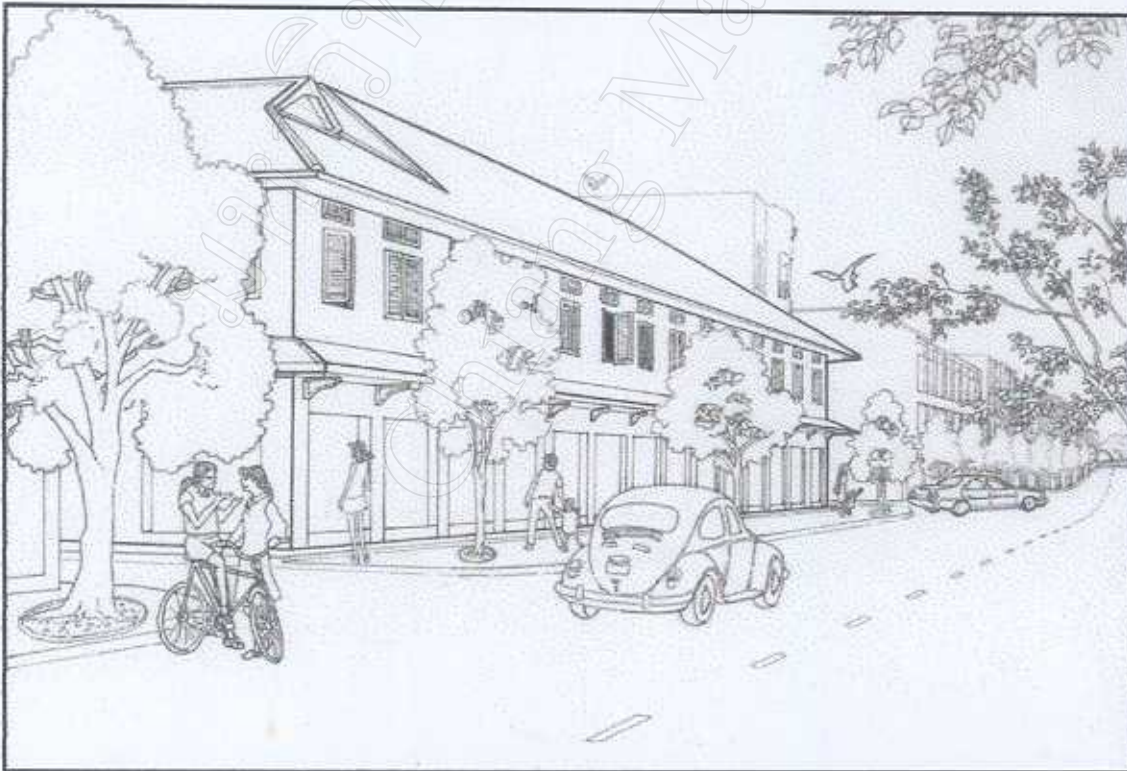
สิ่งที่ควรมีการปรับปรุงได้แก่ระบบบริการสาธารณูปโภคต่าง ๆ ควรมีการเก็บซ่อมลง ได้ดินเพื่อไม่ให้เป็นสิ่งที่ยับยั้งมุมมองและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับไม้ยืนต้นที่ปลูกไว้ในช่วงที่ ต้นไม้โตเต็มที่ ป้ายโฆษณาต่าง ๆ ก็ควรมีการจัดระเบียบให้มีขนาด รูปทรง สี สัน และตำแหน่ง ติดตั้งที่เหมาะสมและเป็นระเบียบเรียบร้อย ควรเพิ่มความเข้มงวดกวดขันกับรถยนต์ที่จอดฝ่าฝืน กฎจราจร

นอกจากนี้ควรเพิ่มความร่มรื่นจากพรรณไม้ให้แก่พื้นที่ ซึ่งพื้นที่บริเวณถนนเจริญเมือง มีการนำไม้ยืนต้นมาปลูกไว้เกือบตลอดแนวถนนอยู่แล้ว นับเป็นสิ่งที่ดีและควรสนับสนุนแนวความคิดดังกล่าว แต่ปัญหาที่พบเกิดจากเจ้าของอาคารที่มีต้นไม้ปลูกไว้ด้านหน้าบางส่วนขาดจิตสำนึก ในการดูแลรักษาสาธารณะสมบัติ เพราะต้นไม้ที่ปลูกไว้บางส่วนได้ถูกทำลายไปเพราะเห็นว่าเป็น สิ่งกีดขวางหน้าร้าน จึงควรสร้างจิตสำนึกของเจ้าของอาคารริมถนนเจริญเมืองให้เกิดความรู้สึกที่ ดีต่อการปลูกต้นไม้ในเมือง เพราะนอกจากจะช่วยเพิ่มร่มเงาและความสวยงามให้แก่พื้นที่แล้ว ต้นไม้ยังมีส่วนช่วยในการกรองมลพิษต่าง ๆ ที่เกิดจากยานพาหนะบนถนนทั้งฝุ่น ควัน และเสียง ดังรบกวนได้เป็นอย่างดีอีกด้วย (ภาพที่ 4.42)

ภาพที่ 4.41 สภาพภูมิทัศน์บริเวณอาคารอนุสาวรีย์บนถนนเจริญเมือง

ภาพที่ 4.42 แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณอาคารอนุสาวรีย์บนถนนเจริญเมือง

4.9.9 พื้นที่บริเวณสองฝั่งถนนเจริญเมือง

ทัศนียภาพ พื้นที่ในบริเวณนี้อาจเทียบได้กับประตูหน้าบ้านของเมืองเชียงใหม่ เพราะเป็นทางแยกเข้าสู่ตัวเมืองที่มีความสำคัญและเป็นแนวถนนแกนหลักของเมือง นอกจากนี้ยังมีมุมมองที่เปิดออกไปสู่ดอยสุเทพซึ่งเป็นมุมมองที่มีความสวยงาม จึงควรรักษาช่องเปิดมุมมองในบริเวณนี้เอาไว้ไม่ให้มีสิ่งใด ๆ สร้างขึ้นมากีดขวางบดบังหรือทำลายคุณค่าทางทัศนียภาพของมุมมองในบริเวณนี้ (ภาพที่ 4.43)

ปัญหาทัศนียภาพ จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าปัญหาสำคัญที่มีความรุนแรงมากที่สุดก็คือปัญหาที่เกิดจากการติดตั้งป้ายโฆษณาที่มีความสูงและมีขนาดใหญ่มาก ทำให้เกิดสิ่งกีดขวางมุมมองที่สวยงามของดอยสุเทพ นอกจากนี้ปัญหาที่เกิดจากการติดตั้งป้ายโฆษณาต่าง ๆ อย่างไม่เป็นระเบียบก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น เพราะเป็นสาเหตุให้เกิดสภาพที่รกรุงรังไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้นภายในพื้นที่

สำหรับปัญหาพืชพรรณที่ขาดการดูแลเอาใจใส่ก็ควรมีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นเพื่อให้พื้นที่มีความร่มรื่นสวยงาม ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างไม้ยืนต้นกับสายไฟฟ้าก็เป็นสิ่งที่ควรหาแนวทางในการจัดการ เพราะไม้ยืนต้นที่ปลูกอยู่ในเขตเมืองจำนวนมากได้รับผลกระทบจากการถูกตัดแต่งกิ่งที่ผิดวิธี ทำให้เกิดปัญหาต้นไม้ใหญ่ที่ปลูกอยู่ริมถนนมีทรงพุ่มที่ไม่ได้สัดส่วนจนดูไม่สวยงาม

แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ สิ่งที่ควรได้รับการปรับปรุงเป็นอันดับแรกคือการห้ามติดตั้งป้ายโฆษณาที่มีขนาดใหญ่โดยเฉพาะในทิศทางที่ปิดบังมุมมองสู่ดอยสุเทพ และควรมีการจัดระเบียบป้ายโฆษณาต่าง ๆ ทั้งขนาด รูปทรง สี สัน และตำแหน่งในการติดตั้งให้มีความเหมาะสม เพื่อป้องกันไม่ให้ป้ายโฆษณาเป็นปัญหาทัศนียภาพที่ทำลายคุณค่าทางทัศนียภาพของเมืองเชียงใหม่ให้ด้อยลง

ส่วนพืชพรรณที่ปลูกไว้ในพื้นที่ควรได้รับการดูแลรักษาเป็นอย่างดี เพราะประโยชน์ที่จะได้รับจากการปลูกต้นไม้ในเมืองนั้นมีอยู่มากมายหลายประการ เช่น การใช้เป็นฉากบังมุมมองที่ไม่สวยงามต่าง ๆ ใช้เป็นแนวป้องกันมลพิษในด้านฝุ่น คว้น และเสียงดังรบกวนที่เกิดจากยานพาหนะบนท้องถนน ช่วยทำให้เกิดสภาพภูมิทัศน์ที่ร่มรื่นสวยงาม และสามารถใช้เป็นสัญลักษณ์ (Landmark) โดยการปลูกไม้ยืนต้นชนิดเดียวกันเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้อีกด้วย สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างสายไฟฟ้ากับไม้ยืนต้นนั้นควรแก้ไขโดยเดินสายไฟฟ้าลงใต้ดิน สภาพของต้นไม้ใหญ่ในเมืองจึงจะมีความสวยงามได้สัดส่วน ไม่ต้องกลายเป็นต้นไม้พิการเพราะถูกตัดแต่งกิ่งอย่างผิดวิธีอีกต่อไป (ภาพที่ 4.44)

ภาพที่ 4.43 สภาพภูมิทัศน์บริเวณสองฝั่งถนนเจริญเมือง

ภาพที่ 4.44 แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณสองฝั่งถนนเจริญเมือง

4.10 ความคิดเห็นของประชาชน นักวิชาการ และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

4.10.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือกลุ่มประชาชนทั่วไปจำนวน 100 ตัวอย่าง กลุ่มนักวิชาการจำนวน 10 ตัวอย่าง และกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจำนวน 10 ตัวอย่าง สามารถจำแนกลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 6 ลักษณะดังต่อไปนี้

1. เพศ จากประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 120 คน เมื่อจำแนกตามเพศแล้วพบว่ามีจำนวนเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 57.5 ส่วนเพศชายคิดเป็นร้อยละ 42.5 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปมีจำนวนเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือมีเพศหญิงร้อยละ 64.0 และมีเพศชายร้อยละ 36.0 กลุ่มของนักวิชาการมีจำนวนเพศหญิงและเพศชายเท่ากันคือร้อยละ 50.0 สำหรับกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดเป็นเพศชาย (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	51	42.5	36	36.0	5	50.0	10	100.0
หญิง	69	57.5	64	64.0	5	50.0	0	0.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

2. อายุ เมื่อนำกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาจำแนกตามอายุ พบว่าส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 79.2 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปและกลุ่มของนักวิชาการที่มีอายุระหว่าง 20 - 40 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.0 และร้อยละ 80.0 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 - 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 70.0 (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 20 ปี	3	2.5	3	3.0	0	0.0	0	0.0
20 – 40 ปี	95	79.2	84	84.0	8	80.0	3	30.0
41 – 60 ปี	20	16.6	12	12.0	1	10.0	7	70.0
มากกว่า 60 ปี	2	1.7	1	1.0	1	10.0	0	0.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

3. ที่พักอาศัยปัจจุบัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างพักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.2 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปและกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องพักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.0 และร้อยละ 70.0 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มของนักวิชาการพบว่าผู้พักอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.0 (ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามที่พักอาศัยปัจจุบัน

ที่พักในปัจจุบัน	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พักอยู่ในพื้นที่ศึกษา	12	10.0	12	12.0	0	0.0	0	0.0
พักอยู่ในเขตเทศบาล	59	49.2	48	48.0	4	40.0	7	70.0
พักอยู่นอกเขตเทศบาล	33	27.5	25	25.0	5	50.0	3	30.0
พักอยู่ต่างจังหวัด	16	13.3	15	15.0	1	10.0	0	0.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

4. ระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.0 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปมีการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.0 สำหรับกลุ่มของนักวิชาการและกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องมีการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.0 และร้อยละ 70.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	3	2.5	3	3.0	0	0.0	0	0.0
มัธยมศึกษา	23	19.2	23	23.0	0	0.0	0	0.0
อนุปริญญา / ปริญญาตรี	78	65.0	73	73.0	3	30.0	2	20.0
ปริญญาโท / ปริญญาเอก	16	13.3	1	1.0	7	70.0	8	80.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

5. ความเกี่ยวข้องกับงานภูมิทัศน์ทางการศึกษาหรืออาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 31.6 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่ไม่มีความเกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 50.0 สำหรับกลุ่มของนักวิชาการและกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเกี่ยวข้องกับงานภูมิทัศน์

ความเกี่ยวข้อง	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เกี่ยวข้องโดยตรง	38	31.6	18	18.0	10	100.0	10	100.0
เกี่ยวข้องอยู่บ้าง	32	26.7	32	32.0	0	0.0	0	0.0
ไม่เกี่ยวข้อง	50	41.7	50	50.0	0	0.0	0	0.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

6. ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาหมลท์ศน์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาหมลท์ศน์อยู่บ้าง คิดเป็นร้อยละ 64.2 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาหมลท์ศน์อยู่บ้าง คิดเป็นร้อยละ 77.0 สำหรับกลุ่มของนักวิชาการและกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดมีความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาหมลท์ศน์เป็นอย่างดี (ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาหมลท์ศน์

ระดับความเข้าใจ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เข้าใจ	11	9.1	11	11.0	0	0.0	0	0.0
เข้าใจอยู่บ้าง	77	64.2	77	77.0	0	0.0	0	0.0
เข้าใจเป็นอย่างดี	32	26.7	12	12.0	10	100.0	10	100.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

4.10.2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อคุณค่าของทัศนียภาพและแนวทางในการแก้ไขปัญหาหมลท์ศน์ภายในพื้นที่ตัวอย่าง

จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ภาพถ่ายพื้นที่ตัวอย่างจำนวน 9 ภาพ เป็นเครื่องมือในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าของทัศนียภาพและปัญหาหมลท์ศน์ที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ และใช้ภาพถ่ายเส้นแสดงแนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ของพื้นที่ตัวอย่างทั้ง 9 ภาพ เป็นเครื่องมือในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาหมลท์ศน์ ปรากฏผลการศึกษาลำดับของภาพตัวอย่างทั้ง 9 ภาพ ดังต่อไปนี้ (ดูรายละเอียดของข้อมูลเพิ่มเติมได้ในภาคผนวก ข)

ภาพที่ 1 พื้นที่บริเวณหน้าวัดพระสิงห์ จากการประเมินคุณค่าของทัศนียภาพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 59.2 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่าทั้งกลุ่มของประชาชนทั่วไป กลุ่มของนักวิชาการ และกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 56.0 ร้อยละ 70.0 และร้อยละ 80.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อทัศนียภาพบริเวณหน้าวัดพระสิงห์

ลักษณะของทัศนียภาพ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สวยงาม	23	19.1	22	22.0	0	0.0	1	10.0
ไม่แน่ใจ	26	21.7	22	22.0	3	30.0	1	10.0
ไม่สวยงาม	71	59.2	56	56.0	7	70.0	8	80.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

ภาพที่ 2 แนวทางการแก้ไขปัญหาทัศนียภาพที่เกิดขึ้นบริเวณหน้าวัดพระสิงห์ จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่แสดงความเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 77.5 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปและกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่แสดงความเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 81.0 และร้อยละ 90.0 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มของนักวิชาการส่วนใหญ่แสดงความไม่แน่ใจกับแนวทางที่นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 40.0 (ตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางในการแก้ไขปัญหาทัศนียภาพบริเวณหน้าวัดพระสิงห์

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	93	77.5	81	81.0	3	30.0	9	90.0
ไม่แน่ใจ	22	18.3	17	17.0	4	40.0	1	10.0
ไม่เห็นด้วย	5	4.2	2	2.0	3	30.0	0	0.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

ภาพที่ 3 พื้นที่บริเวณคุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์) จากการประเมินคุณค่าของทัศนียภาพพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 37.5 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปและกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 38.0 และร้อยละ 50.0 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มของนักวิชาการแสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้สวยงามกับแสดง عدمแน่ใจว่าพื้นที่ในบริเวณนี้สวยงามหรือไม่ในสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 40.0 (ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อทัศนียภาพบริเวณคุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์)

ลักษณะของทัศนียภาพ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สวยงาม	40	33.3	34	34.0	4	40.0	2	20.0
ไม่แน่ใจ	35	29.2	28	28.0	4	40.0	3	30.0
ไม่สวยงาม	45	37.5	38	38.0	2	20.0	5	50.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

ภาพที่ 4 แนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นบริเวณคุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์) จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 75.0 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไป กลุ่มของนักวิชาการ และกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 80.0 ร้อยละ 40.0 และร้อยละ 60.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อ
แนวทางในการแก้ไขปัญหามลพิษในบริเวณคุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	90	75.0	80	80.0	4	40.0	6	60.0
ไม่แน่ใจ	17	14.2	11	11.0	3	30.0	3	30.0
ไม่เห็นด้วย	13	10.8	9	9.0	3	30.0	1	10.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

ภาพที่ 5 พื้นที่บริเวณวิหารวัดพันเตา จากการประเมินคุณค่าของทัศนียภาพพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 65.8 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไป กลุ่มของนักวิชาการ และกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 63.0 ร้อยละ 80.0 และร้อยละ 80.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อ
ทัศนียภาพบริเวณวิหารวัดพันเตา

ลักษณะของทัศนียภาพ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สวยงาม	20	16.7	20	20.0	0	0.0	0	0.0
ไม่แน่ใจ	21	17.5	17	17.0	2	20.0	2	20.0
ไม่สวยงาม	79	65.8	63	63.0	8	80.0	8	80.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

ภาพที่ 6 แนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นบริเวณวิหารวัดพันเตา จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 78.3 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไป กลุ่มของนักวิชาการ และกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 81.0 ร้อยละ 80.0 และร้อยละ 50.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางในการแก้ไขปัญหามลพิษบริเวณวิหารวัดพันเตา

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	94	78.3	81	81.0	8	80.0	5	50.0
ไม่แน่ใจ	17	14.2	12	12.0	1	10.0	4	40.0
ไม่เห็นด้วย	9	7.5	7	7.0	1	10.0	1	10.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

ภาพที่ 7 พื้นที่บริเวณลานเอนกประสงค์ประตูท่าแพ จากการประเมินคุณค่าของทัศนียภาพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 65.8 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไป กลุ่มของนักวิชาการ และกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 67.0 ร้อยละ 60.0 และร้อยละ 60.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.18)

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มของตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อทัศนียภาพบริเวณลานเอนกประสงค์ประตูท่าแพ

ลักษณะของทัศนียภาพ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สวยงาม	20	16.7	17	17.0	2	20.0	1	10.0
ไม่แน่ใจ	21	17.5	16	16.0	2	20.0	3	30.0
ไม่สวยงาม	79	65.8	67	67.0	6	60.0	6	60.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

ภาพที่ 8 แนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นบริเวณลานเอนกประสงค์ประตูท่าแพ จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มของตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่แสดงความเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 80.9 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไป และกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่แสดงความเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 87.0 และร้อยละ 60.0 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มของนักวิชาการส่วนใหญ่แสดงความเห็นด้วยและแสดงความไม่แน่ใจต่อแนวทางที่นำเสนอในสัดส่วนที่เท่ากันคือร้อยละ 40.0 (ตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางในการแก้ไขปัญหามลพิษบริเวณลานเอนกประสงค์ประตูท่าแพ

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	97	80.9	87	87.0	4	40.0	6	60.0
ไม่แน่ใจ	16	13.3	8	8.0	4	40.0	4	40.0
ไม่เห็นด้วย	7	5.8	5	5.0	2	20.0	0	0.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

ภาพที่ 9 พื้นที่กลุ่มอาคารเก่าบริเวณสี่แยกอุปกุด จากการประเมินคุณค่าของทัศนียภาพพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 53.4 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 57.0 สำหรับกลุ่มของนักวิชาการและกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่แสดงความไม่แน่ใจว่าพื้นที่บริเวณนี้สวยงามหรือไม่ คิดเป็นร้อยละ 60.0 และร้อยละ 50.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อทัศนียภาพของกลุ่มอาคารเก่าบริเวณสี่แยกอุปกุด

ลักษณะของทัศนียภาพ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สวยงาม	19	15.8	17	17.0	1	10.0	1	10.0
ไม่แน่ใจ	37	30.8	26	26.0	6	60.0	5	50.0
ไม่สวยงาม	64	53.4	57	57.0	3	30.0	4	40.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

ภาพที่ 10 แนวทางแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นในบริเวณกลุ่มอาคารเก่าสี่แยกอุปกุดจากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่แสดงความเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 86.6 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปร้อยละ 90.0 และกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด แสดงความเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ ส่วนกลุ่มของนักวิชาการส่วนใหญ่แสดงความไม่แน่ใจต่อแนวทางที่นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 50.0 (ตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.21 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางในการแก้ไขปัญหามลพิษของกลุ่มอาคารเก่าบริเวณสี่แยกอุปกุด

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	104	86.6	90	90.0	4	40.0	10	100.0
ไม่แน่ใจ	11	9.2	6	6.0	5	50.0	0	0.0
ไม่เห็นด้วย	5	4.2	4	4.0	1	10.0	0	0.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

ภาพที่ 11 พื้นที่บริเวณเรือนพาดิษย์ขนมปังจิงบนถนนท่าแพ จากการประเมินคุณค่าของทัศนียภาพพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 58.3 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปและกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 62.0 และร้อยละ 50.0 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มของนักวิชาการส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 50.0 (ตารางที่ 4.22)

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อทัศนียภาพบริเวณเรือนพาดิษย์ขนมปังจิง

ลักษณะของทัศนียภาพ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สวยงาม	30	25.0	22	22.0	5	50.0	3	30.0
ไม่แน่ใจ	20	16.7	16	16.0	2	20.0	2	20.0
ไม่สวยงาม	70	58.3	62	62.0	3	30.0	5	50.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

ภาพที่ 12 แนวทางแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นในบริเวณเรือนพาดิษย์ขนมปังจิง จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 90.0 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปร้อยละ 89.0 กลุ่มของนักวิชาการร้อยละ 90.0 และกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด แสดงความคิดเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ (ตารางที่ 4.23)

ตารางที่ 4.23 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อ
แนวทางในการแก้ไขปัญหาผลกระทบบริเวณเรือนพานิชย์ชนมบังซิง

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	108	90.0	89	89.0	9	90.0	10	100.0
ไม่แน่ใจ	9	7.5	8	8.0	1	10.0	0	0.0
ไม่เห็นด้วย	3	2.5	3	3.0	0	0.0	0	0.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

ภาพที่ 13 พื้นที่บริเวณสถานีรถไฟเชียงใหม่ จากการประเมินคุณค่าของทัศนียภาพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 50.9 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 56.0 กลุ่มของนักวิชาการส่วนใหญ่แสดงความไม่แน่ใจว่าพื้นที่ในบริเวณนี้สวยงามหรือไม่ คิดเป็นร้อยละ 70.0 และกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่แสดงความไม่แน่ใจว่าพื้นที่ในบริเวณนี้สวยงามหรือไม่ กับแสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงามในสัดส่วนที่เท่ากันคือร้อยละ 40.0 (ตารางที่ 4.24)

ตารางที่ 4.24 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อ
ทัศนียภาพบริเวณสถานีรถไฟเชียงใหม่

ลักษณะของทัศนียภาพ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สวยงาม	31	25.8	27	27.0	2	20.0	2	20.0
ไม่แน่ใจ	28	23.3	17	17.0	7	70.0	4	40.0
ไม่สวยงาม	61	50.9	56	56.0	1	10.0	4	40.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

ภาพที่ 14 แนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นในบริเวณสถานีรถไฟเชียงใหม่ จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 90.0 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไป กลุ่มของนักวิชาการ และกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 91.0 ร้อยละ 80.0 และร้อยละ 90.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.25)

ตารางที่ 4.25 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางในการแก้ไขปัญหามลพิษบริเวณสถานีรถไฟเชียงใหม่

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	108	90.0	91	91.0	8	80.0	9	90.0
ไม่แน่ใจ	7	5.8	5	5.0	1	10.0	1	10.0
ไม่เห็นด้วย	5	4.2	4	4.0	1	10.0	0	0.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

ภาพที่ 15 พื้นที่บริเวณอาคารบริษัทอนุสาร จากการประเมินคุณค่าของทัศนียภาพพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 46.7 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 51.0 สำหรับกลุ่มของนักวิชาการและกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่แสดงความไม่แน่ใจว่าพื้นที่ในบริเวณนี้สวยงามหรือไม่ คิดเป็นร้อยละ 60.0 และร้อยละ 60.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.26)

ตารางที่ 4.26 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อทัศนียภาพบริเวณอาคารบริษัทอนุสาร

ลักษณะของทัศนียภาพ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สวยงาม	30	25.0	27	27.0	1	10.0	2	20.0
ไม่แน่ใจ	34	28.3	22	22.0	6	60.0	6	60.0
ไม่สวยงาม	56	46.7	51	51.0	3	30.0	2	20.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

ภาพที่ 16 แนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นในบริเวณอาคารบริษัทอนุสาร จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่แสดงความเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 93.3 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปร้อยละ 93.0 กลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องร้อยละ 90.0 และกลุ่มของนักวิชาการทั้งหมด แสดงความเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ (ตารางที่ 4.27)

ตารางที่ 4.27 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางในการแก้ไขปัญหามลพิษบริเวณอาคารบริษัทอนุสาร

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	112	93.3	93	93.0	10	100.0	9	90.0
ไม่แน่ใจ	3	2.5	3	3.0	0	0.0	0	0.0
ไม่เห็นด้วย	5	4.2	4	4.0	0	0.0	1	10.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

ภาพที่ 17 พื้นที่สองฝั่งถนนเจริญเมือง จากการประเมินคุณค่าของทัศนียภาพพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 81.7 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปร้อยละ 78.0 และกลุ่มของนักวิชาการกับกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ไม่สวยงาม (ตารางที่ 4.28)

ตารางที่ 4.28 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อทัศนียภาพบริเวณสองฝั่งถนนเจริญเมือง

ลักษณะของทัศนียภาพ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สวยงาม	13	10.8	13	13.0	0	0.0	0	0.0
ไม่แน่ใจ	9	7.5	9	9.0	0	0.0	0	0.0
ไม่สวยงาม	98	81.7	78	78.0	10	100.0	10	100.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

ภาพที่ 18 แนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นในบริเวณสองฝั่งถนนเจริญเมือง จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่แสดงความเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 85.0 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปร้อยละ 83.0 กลุ่มของนักวิชาการร้อยละ 90.0 และกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด แสดงความเห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอ (ตารางที่ 4.29)

ตารางที่ 4.29 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษบริเวณสองฝั่งถนนเจริญเมือง

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		จำแนกตามกลุ่ม					
			ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	102	85.0	83	83.0	9	90.0	10	100.0
ไม่แน่ใจ	14	11.7	13	13.0	1	10.0	0	0.0
ไม่เห็นด้วย	4	3.3	4	4.0	0	0.0	0	0.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

4.10.3 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อลำดับความรุนแรงของปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ตัวอย่าง

จากการสอบถามความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม โดยใช้ภาพถ่ายพื้นที่ตัวอย่างจำนวน 9 ภาพ เป็นเครื่องมือในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับลำดับความรุนแรงของปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ตัวอย่าง เพื่อประโยชน์ต่อการกำหนดลำดับความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่บริเวณสองฝั่งถนนเจริญเมืองเกิดปัญหามลพิษรุนแรงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.5 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่ม พบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่บริเวณสองฝั่งถนนเจริญเมืองเกิดปัญหามลพิษรุนแรงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.0 กลุ่มของนักวิชาการส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นในสัดส่วนที่เท่ากันว่าพื้นที่บริเวณหน้าวัดพระสิงห์กับพื้นที่บริเวณสองฝั่งถนนเจริญเมืองเกิดปัญหามลพิษรุนแรงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.0 สำหรับกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่บริเวณหน้าวัดพระสิงห์เกิดปัญหามลพิษรุนแรงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.0 (ตารางที่ 4.30)

ตารางที่ 4.30 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อที่มีต่อลำดับความรุนแรงของปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ตัวอย่าง

สถานที่	กลุ่มตัวอย่างทั้ง		จำแนกตามกลุ่ม					
	หมด		ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สภาพสองฝั่งถนนเจริญเมือง	39	32.5	32	32.0	4	40.0	3	30.0
วัดพระสิงห์	36	30.0	28	28.0	4	40.0	4	40.0
ลานประตูท่าแพ	27	22.5	24	24.0	1	10.0	2	20.0
วิหารวัดพันเตา	8	6.7	6	6.0	1	10.0	1	10.0
สถานีรถไฟ	4	3.3	4	4.0	0	0.0	0	0.0
คุ้มเจ้าบุรีรัตน์	3	2.5	3	3.0	0	0.0	0	0.0
อาคารขนมบังชิงถนนท่าแพ	3	2.5	3	3.0	0	0.0	0	0.0
กลุ่มอาคารเก่าสี่แยกอุปกุด	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
อาคารอนุสาวรีย์	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
รวม	120	100.0	100	100.0	10	100.0	10	100.0

4.10.4 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นในขณะที่พบเห็นปัญหามลพิษ

จากการสอบถามความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม เกี่ยวกับความรู้สึกขณะที่พบเห็นปัญหามลพิษ เพื่อช่วยให้ทราบถึงผลกระทบของปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่าในขณะที่พบเห็นปัญหามลพิษกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เกิดความรู้สึกว่าบ้านเมืองขาดระเบียบวินัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.3 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่มพบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปเมื่อพบเห็นปัญหามลพิษแล้วเกิดความรู้สึกว่าบ้านเมืองขาดระเบียบวินัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.0 สำหรับกลุ่มของนักวิชาการและกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเมื่อพบเห็นปัญหามลพิษแล้วเกิดความรู้สึกอึดอัดอยากให้มีการแก้ไขปัญหามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.0 และร้อยละ 50.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.31)

ตารางที่ 4.31 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นในขณะที่พบเห็นปัญหามลพิษ

ความรู้สึก	กลุ่มตัวอย่างทั้ง		จำแนกตามกลุ่ม					
	หมด		ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บ้านเมืองขาดระเบียบวินัย	52	43.3	47	47.0	3	30.0	2	20.0
ติดขัด/อยากให้มีการแก้ไข	49	40.8	37	37.0	7	70.0	5	50.0
ไม่สวยงาม ไม่น่ามอง	46	38.3	41	41.0	3	30.0	2	20.0
หดหู่/อนาถใจ/ไม่สบายใจ	18	15.0	15	15.0	2	20.0	1	10.0
เสียดายบรรยากาศเก่า ๆ	17	14.2	16	16.0	0	0.0	1	10.0
หงุดหงิด	15	12.5	11	11.0	2	20.0	2	20.0
เคยชิน/เฉย ๆ	10	8.3	8	8.0	0	0.0	2	20.0
ไม่น่าอยู่/ไม่น่าประทับใจ	8	6.7	7	7.0	1	10.0	0	0.0
อับอายนักท่องเที่ยว	3	2.5	3	3.0	0	0.0	0	0.0
ไม่พอใจผู้ก่อปัญหา	1	0.8	1	1.0	0	0.0	0	0.0

4.10.5 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษ

จากการสอบถามความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษภายในพื้นที่กรณีศึกษา เพื่อให้ทราบถึงต้นเหตุของปัญหามลพิษที่เกิดขึ้น ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษมากที่สุดได้แก่ความเห็นแก่ตัวของคนในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 60.8 เมื่อแยกพิจารณาตามกลุ่ม พบว่ากลุ่มของประชาชนทั่วไปแสดงความคิดเห็นว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษมากที่สุดคือความเห็นแก่ตัวของคนในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 69.0 กลุ่มของนักวิชาการแสดงความคิดเห็นในสัดส่วนที่เท่ากันว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษคือประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา กับความไม่มีระเบียบวินัยหรือไม่เคารพกฎข้อบังคับของคนในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 70.0 สำหรับกลุ่มของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็นในสัดส่วนที่เท่ากันว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษคือประชาชนขาดจิตสำนึกหรือไม่เห็นความสำคัญของปัญหามลพิษ และความไม่มีระเบียบวินัยหรือไม่เคารพกฎข้อบังคับของคนในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 80.0 (ตารางที่ 4.32)

ตารางที่ 4.32 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษ

ปัจจัยที่ก่อให้เกิด ปัญหามลพิษ	กลุ่มตัวอย่างทั้ง หมด		จำแนกตามกลุ่ม					
	จำนวน	ร้อยละ	ประชาชน		นักวิชาการ		เจ้าหน้าที่	
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความเห็นแก่ตัวของคนในชุมชน	73	60.8	69	69.0	1	10.0	3	30.0
ขาดจิตสำนึก / ไม่เห็นความสำคัญ	71	59.2	58	58.0	5	50.0	8	80.0
ความไม่มีระเบียบวินัย	58	48.3	43	43.0	7	70.0	8	80.0
ความเจริญ / การขยายตัวของเมือง	30	25.0	25	25.0	3	30.0	2	20.0
กิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์	26	21.7	26	26.0	0	0.0	0	0.0
ไม่เห็นคุณค่าของทัศนียภาพ	18	15.0	9	9.0	6	60.0	3	30.0
ขาดความรู้เกี่ยวกับปัญหา	14	11.7	5	5.0	7	70.0	2	20.0
ขาดแคลนเจ้าหน้าที่และงบประมาณ	11	9.2	3	3.0	6	60.0	2	20.0
ความซ้ำซ้อนของหน่วยงาน	9	7.5	2	2.0	4	40.0	3	30.0
ขาดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา	8	6.7	6	6.0	2	20.0	0	0.0
ระบบผังเมืองไม่ดีพอ	7	5.8	4	4.0	1	10.0	2	20.0

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษ ซึ่งผู้ศึกษาได้นำความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาประมวลรวมกัน และจำแนกปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาออกตามกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการภูมิทัศน์ชุมชนทั้ง 3 กลุ่ม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ปัจจัยของปัญหาที่เกิดจากกลุ่มประชาชน เกิดจากประชาชนในพื้นที่ไม่เห็นคุณค่าของภูมิทัศน์เมืองเก่า ความเข้มแข็งหรือพลังของชุมชนมีน้อย ไม่มีการรวมกลุ่มกันเพื่อต่อต้านสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และจากการที่เกิดสภาวะทางเศรษฐกิจตกต่ำทำให้คนไม่ใส่ใจปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดผลกระทบไม่รุนแรงหรือไม่ชัดเจนเช่นปัญหามลพิษ และแนวทางการพัฒนาที่มุ่งเน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ทำให้เกิดการแก่งแย่งแข่งขันกันในเรื่องธุรกิจ คนพยายามย้ายเข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองเพื่อแสวงหาโอกาสที่ดีกว่า ทำให้เกิดผลกระทบจากความแออัดที่เกิดขึ้นในเขตเมืองซึ่งมีพื้นที่จำกัดและไม่เพียงพอที่จะรองรับการขยายตัวอย่างรวดเร็วเช่นในปัจจุบัน และพื้นที่เมืองบางส่วนก็เป็นเขตเมืองโบราณ ทำให้มีข้อจำกัดต่าง ๆ จำนวนมากที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการขยายตัวของเมือง

ปัจจัยของปัญหาที่เกิดจากกลุ่มนักวิชาการ ในเชิงวิชาการแล้วโครงสร้างของหลักสูตร การศึกษาไม่ได้มุ่งเน้นในการปลูกจิตสำนึกของเยาวชนให้เกิดความตระหนักในคุณค่าของงาน ศิลปกรรมหรือมรดกทางวัฒนธรรมภายในท้องถิ่นของตน และการพัฒนาของเมืองไม่มีความ สอดคล้องกับการศึกษาของประชาชนที่อยู่ภายในเมือง สำหรับผู้ที่เป็นสถาปนิกซึ่งมีบทบาท สำคัญเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของเมืองยังขาดจิตสำนึกในการออกแบบ ทำให้เกิดงานสถาปัตยกรรม หรือสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ที่มีรูปแบบขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมของเมือง ดังนั้นสถาบันการศึกษาซึ่ง เปิดการเรียนการสอนทางด้านสถาปัตยกรรมควรสร้างจิตสำนึกของนักศึกษาผู้ที่จะเป็นสถาปนิก ในอนาคตให้มีความตระหนักถึงผลกระทบจากงานสถาปัตยกรรมที่มีต่อภาพลักษณ์ของเมือง

ปัจจัยของปัญหาที่เกิดจากกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ปัจจุบันกฎหมายที่มีอยู่ไม่ได้ให้ ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องทัศนียภาพของเมือง กฎหมายหรือข้อกำหนดต่าง ๆ ที่มีอยู่ไม่ครอบคลุม สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น มาตรการที่ใช้ในการควบคุมไม่ก่อให้เกิดผลที่ชัดเจนทางด้านกายภาพ หน่วยงานของรัฐก็ไม่บังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่อย่างจริงจัง นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ ทัศนียภาพและการจัดการปัญหามลพิษไม่ชัดเจน ขาดข้อกำหนดด้านผังเมืองเฉพาะ ขาด แผนงานด้านการอนุรักษ์สภาพภูมิทัศน์ชุมชน ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี ขาดหน่วยงานเฉพาะ ในการดูแลรักษาสภาพภูมิทัศน์ของชุมชน ขาดการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดการ สภาพภูมิทัศน์ของชุมชน ขาดการให้ความสำคัญของการใช้วัสดุพืชพรรณภายในพื้นที่ชุมชนเมือง หน่วยงานปกครองท้องถิ่นขาดแผนงานในการควบคุมและแก้ไขปัญหา และหน่วยงานของรัฐขาด การประสานความร่วมมือที่ดีระหว่างกัน ทำให้บางครั้งเกิดปัญหาขึ้นจากการปฏิบัติงานเนื่องจาก ความซ้ำซ้อนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสภาพภูมิทัศน์เมือง